

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE VOJVODINE

HIV INFEKCIJE U AP VOJVODINI

2010. GODINA

Predrag Đurić, Svetlana Ilić, Smiljana Rajčević

2010

PREDRAG ĐURIĆ, SVETLANA ILIĆ, SMILJANA RAJČEVIĆ

HIV INFEKCIJE U AP VOJVODINI – 2010. GODINA

IZDAVAČ

Institut za javno zdravlje Vojvodine
Novi Sad, Futoška 121

AUTORI

Asist. dr sc. med. Predrag Đurić, lekar specijalista epidemiologije
Dr Svetlana Ilić, lekar specijalista epidemiologije

RECENZENT

Dr Dragica Injac, lekar specijalista epidemiologije

OBRADA PODATAKA

Radmila Zobenica
Ekaterina Marković
Josip Mihajlović

VIZUELNI IDENTITET

Josip Mihajlović

AUTORI SE ZAHVALJUJU SLEDEĆIM SARADNICIMA, KOJI SU DOPRINELI IZRADI OVE PUBLIKACIJE:

Mr sc. med. dr Slađana Tomić, mr sc. med. dr Jelena Glavanov (Zavod za javno zdravlje Pančevo), dr Mirko Tomković, dr Tatjana Karać, dr Sandra Radlović (Zavod za javno zdravlje Kikinda), dr Tatjana Medić (Zavod za javno zdravlje Sombor), mr sc. med. dr Snežana Medić, dr Jasmina Jandrić-Kočić, dr Marija Lazarević (Zavod za javno zdravlje Sremska Mitrovica), dr Gordana Krtinić, dr Dragica Kovačević-Berić, dr Nebojša Bohucki (Zavod za javno zdravlje Subotica), dr Radivoj Filipov, dr Melita Dimitrić, dr Žanka Subić (Zavod za javno zdravlje Zrenjanin), dr Nina Drašković-Vujadinović, dr Brajana Nikolić (Dom zdravlja Vrbas), dr Mirjana Valan (Dom zdravlja "dr Mladen Stojanović", Bačka Palanka), (Dom zdravlja Alibunar), dr Edit Sakmanj-Major, Milka Jaić (Dom zdravlja „dr Janoš Hadži“, Bačka Topola), dr Jan Ribović, dr Ana Boldocki-Ilić (Dom zdravlja Bački Petrovac), dr Edit Šipoš-Pajko (Dom zdravlja „Bečej“, Bečej), dr Borislava Munćan (Dom zdravlja „Bela Crkva“, Bela Crkva), Ferenc Fodor, (dom zdravlja Beeočin), Katalin Olah (Dom zdravlja Čoka), dr Zdenko Gajić (Dom zdravlja „Milorad-Mika Pavlović“, Indija), dr Marija Martinko (Dom zdravlja Kula), dr Biserka Maravić Bodoči (Dom zdravlja Novi Kneževac), Radovan Ivković (Dom zdravlja Odžaci), dr Dubravka Kovačević Subotički (Dom zdravlja „dr Dragan Funduk“, Pećinci), dr Ivana Pavlović (Dom zdravlja Sečanj), dr Mila Gavrilov (Dom zdravlja Nova Crnja), dr Milan Vunjak (Dom zdravlja „dr Jovan Jovanović Zmaj“, Stara Pazova), Zlatibor Ranisavljević, (Dom zdravlja „Šid“, Šid), dr Zlatana Todorović, (Dom zdravlja Titel), prim.dr Mirko Božović (Dom zdravlja Vršac), dr Ljiljana Koložvari, dr Nada Bačić (Dom zdravlja „dr Boško Vrebalov“, Zrenjanin), Dušanka Gušić (Dom zdravlja Žabalj), Filip Baloš (Dom zdravlja „Žitište“, Žitište), epidemiološka služba Instituta za kardiovaskularne bolesti Vojvodine, Sremska Kamenica, Marijana Slankamenac (Institut za Onkologiju Vojvodine, Sremska Kamenica, prof. dr Snežana Brkić, (Klinički centar Vojvodine, Novi Sad), dr Tari Jene, dr Tamara Lengyel, Valerija Horvat (Zdravstveni centar "dr Gere Ištván", Senta), dr Branislav Bojić (Zdravstveni centar „dr Radivoj Simonović“, Sombor), dr Elvira Moroanka (Zdravstveni centar "Vršac", Vršac), dr Mileta Mihajlov (Opšta bolnica "Đorđe Joanović", Zrenjanin), Dušanka Mladenović (Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti "Kovin", Kovin), dr Tatjana Voskresenski (Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti "dr Slavoljub Bakalović", Vršac), dr Jelena Desnica (Zavod za antirabičnu zaštitu Vojvodine "Luj Paster", Novi Sad), dr Nenad Aracki, (Zavod za hitnu medicinsku pomoć Novi Sad), dr Lidia Turo, Aleksandra Marinkov (Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata Novi Sad), Samira Čurtić (Dom za decu ometenu u razvoju "Kolevka", Subotica), Ljiljana Veličković, Mirjana Topić (Dom za decu i omladinu bez roditeljskog staranja "Spomenak", Pančevo), Zdravko Krunić (SOS Dečje selo, Sremska Kamenica), dr Dejan Đurđev (Okružni zatvor Pančevo), Anđela Papić (Crveni krst Vojvodine), Daliborka Batrnek-Antonić, (Ekumenska humanitarna organizacija, "Crvena Linija", Novi Sad), Mira Novaković (Novosadski humanitarni centar Novi Sad), Vukašin Grozdanović (Omladina JAZAS-a, Novi Sad), Boris Kovačić (Udruženje „Stav +“, Subotica), dr Nebojša Baračkov (Udruženje PREVENT, Novi Sad), Vanda Nemeš (Laboratorija za medicinsku biohemiju "MEDIALAB", Novi Sad), Hedvig-Dreher-Doroški (Poliklinika sa laboratorijom "DOROŠKI", Novi Sad), prof. dr Radoslav Borota (Poliklinika „MEDIC“, Bačka Palanka), Milica Marinkov Krčo (Laboratorija za medicinsku biohemiju "HEMOLAB", Novi Sad), dr Slađana Gluhović (Poliklinika "EUROLAB", Novi Sad), Terezija Nedić (Laboratorija "NEOLAB", Novi Sad), Vladimir Vujatov (Medicinska laboratorija

“JUGOLAB“, Novi Sad), dr Milan Ubavić (Medicinska laboratorija “MEDLAB“, Novi Sad), mr sc. Mirjana Štajner (Medicinska laboratorija “BIOTEST“, Novi Sad), dr Jovan Rakić (Medicinska laboratorija “NEOMEDICA“ Novi Sad), Emica Đurić (Laboratorija “MC LABEA NOVA“, Novi Sad), Aleksandra Mutibarić (Laboratorija “NS LAB“, Novi Sad), dr Branislava Kockar (Laboratorija “ORFELINLAB“, Veternik), Žužana Balitš (Laboratorija za medicinsku biohemiju “CONSILLAB“, Sombor), Koraljka Dimitrijević-Kopilović (Laboratorija “BIOMEDICA SR“ Subotica), Bojana Mandić (MEGA LAB KLINIK, Subotica), Nada Roknić (Laboratorija “ROKNIĆ“, Indija), mr ph. Olivera Krunic Laboratorija “PERUNOVIĆ“, Sremska Mitrovica), mr ph. Milan Stančetić (Laboratorija “SREM LAB,“ Sremska Mitrovica), mr ph. Snežana Grujić (Laboratorija “FLUIDLAB“ Kikinda), Ljiljana Vorgić, (Biohemijska laoratorija “VORGIC“, Zrenjanin), dr Ljiljana Vujović (Laboratorija “TETRALAB“, Zrenjanin), Katarina Vučićević (Laboratorija “AQUALAB“, Pančevo), dr Sanja Bogdanović (Zavod za transfuziju Vojvodine, Novi Sad), dr Mirjana Nakov, Miluša Mišović (Opšta bolnica Vrbas – Transfuziologija), Jovanka Nimčević (Opšta bolnica Subotica – Transfuziologija), dr Selen Grković (Opšta bolnica Sombor – Transfuziologija), dr Snežana Martinović (Opšta bolnica Sremska Mitrovica – Transfuziologija), dr Srbislava Drndarski (Opšta bolnica Kikinda – Transfuziologija), dr Dragana Popov (Opšta bolnica Zrenjanin – Transfuziologija), dr Jelena Pešić (Opšta bolnica Pančevo – Transfuziologija), Ankica Barna (Opšta bolnica Vršac – Transfuziologija).

Zahvalnost iskazujemo i kolegama Radmili Zobenici i Carević Dušanu iz centra za kontrolu i prevenciju bolesti IZJZ Vojvodine koji su svojim zalaganjem olakšali pisanje ove knjige kao i obradu podataka.

SADRŽAJ

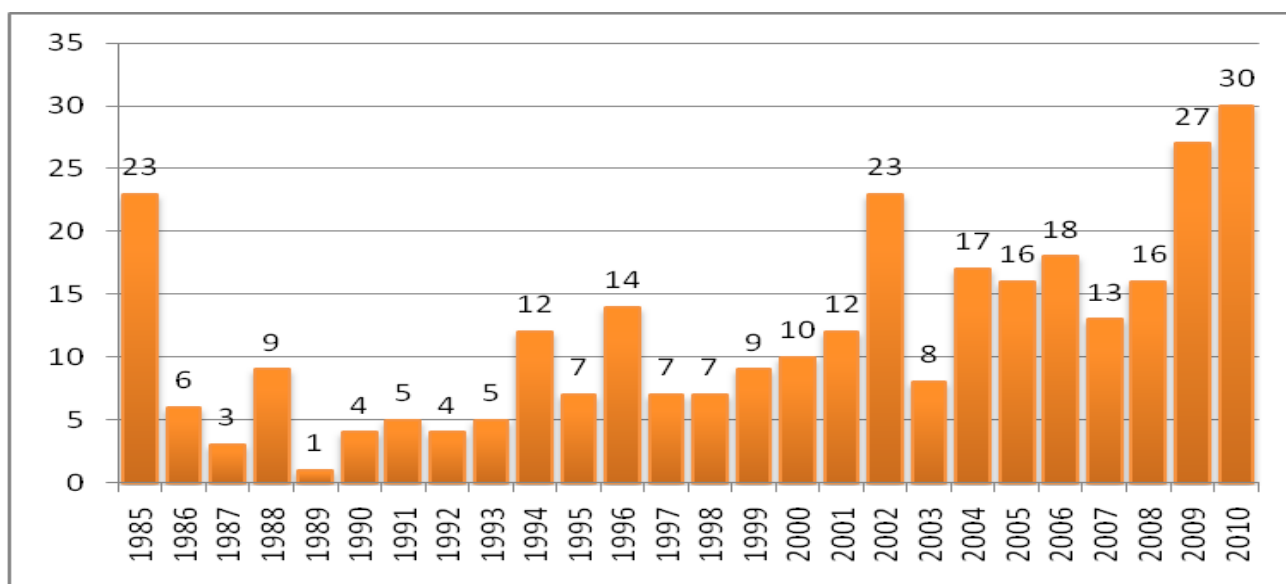
HIV INFEKCIJE U AP VOJVODINI – 2010. GODINA.....	2
KARAKTERISTIKE HIV INFEKCIJE U AP VOJVODINI	8
PRAĆENJE HIV INFEKCIJE.....	10
PREVENCIJA HIV INFEKCIJA	11
DOBROVOLJNO POVERLJIVO SAVETOVANJE I TESTIRANJE NA HIV	11
PREVENCIJA IZLOŽENOSTI KRVNOPRENOSIVIM INFEKCIJAMA.....	19
DIJAGNOSTIKA HIV INFEKCIJE	20
TESTIRANJE NA HEPATITIS B, HEPATITIS C I DRUGE SEKSUALNO PRENOSIVE INFEKCIJE.....	26
PRAĆENJE I LEČENJE OSOBA KOJE ŽIVE SA HIV-OM	29
PODRŠKA OSOBAMA KOJE ŽIVE SA HIV-OM.....	30
DRUŠTVENI ODGOVOR NA EPIDEMIJU HIV INFEKCIJE	30
PRIORITETI ZA BUDUĆNOST.....	30
PRILOG - AKTIVNOSTI USTANOVA I ORGANIZACIJA	Error! Bookmark not defined.

HIV INFEKCIJA U AP VOJVODINI U 2010. GODINI

Tokom 2010. godine na području AP Vojvodine zabeleženo je 30 novih slučajeva HIV infekcije. U jedanaest slučajeva (42%) u momentu postavljanja dijagnoze HIV infekcije osobe su već bile u stadijumu simptomatske HIV infekcije (AIDS), tokom 2010. godine 1 osoba je preminula (ranije obolela)

Među osobama sa novodijagnostikovanim HIV infekcijama je i jedna žena (3,3%)

GRAFIKON 1 - HIV INFEKCIJA U AP VOJVODINI

U odnosu na način inficiranja, u dvadest četiri slučaja se radilo o seksualnom kontaktu. Na ovaj način se se inficirale tri žene i dvadeset jedan muškarac.

Među osobama sa novodijagnostikovanom HIV infekcijom je i jedan intravenski korisnik droge.

U pet slučajeva način transmisije je nepoznat. Sve osobe kod kojih način transmisije nije utvrđen su muškog pola.

Najviše novih HIV infekcija utvrđeno je u Novom Sadu (12) i Pančevu (5). U gradovima i opštinama Subotica, Kikinda i Pećinci HIV infekcija je dijagnostikovana kod dve osobe, dok je u gradovima i opštinama Alibunar, Sombor, Čoka, Kovin, Bačka Palanka, Bela Crkva i Sremska Mitrovica dijagnostikovana po jedan slučaj.

HIV-om su posebno pogođene određene grupacije stanovništva. Najviše slučajeva HIV infekcije u AP Vojvodini dijagnostikuje se među muškarcima koji su imali seksualne odnose sa drugim muškarcima (20).

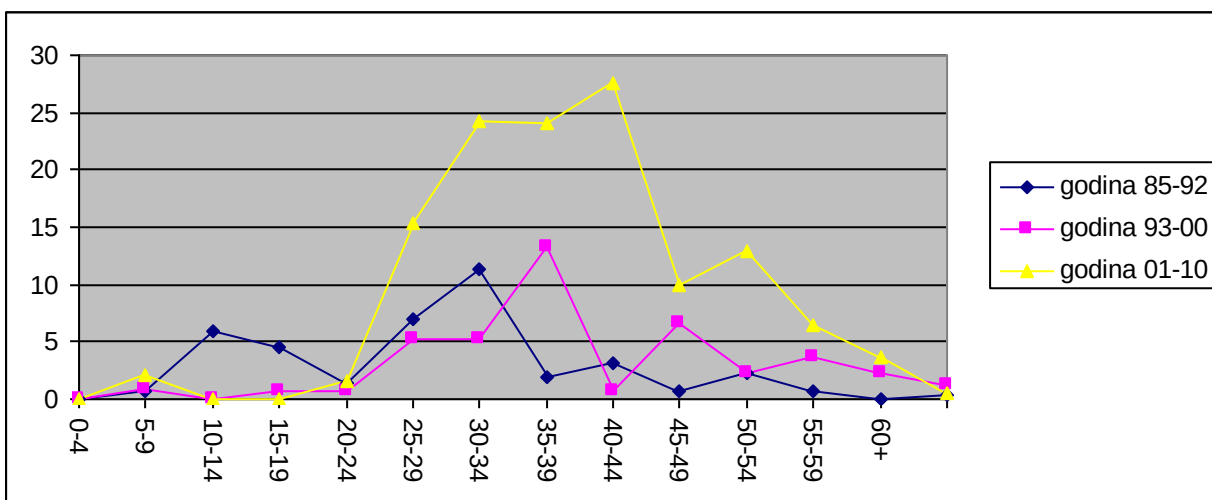
KARAKTERISTIKE HIV INFEKCIJE U AP VOJVODINI

Prvi slučajevi HIV infekcije u AP Vojvodini registrovani su 1985. godine i do kraja 2010. godine ukupno 307 građana naše pokrajine je saznalo da živi sa HIV infekcijom. Dijagnoza HIV infekcije postavljena je i kod određenog broja stranih državljana, kao i kod građana AP Vojvodine, koji su emigrirali u druge zemlje.

Najveći broj HIV infekcija dijagnostikuje se u uzrastu 20-39 godina (65%), dok je starijih od 39 godina bilo 27%, a kod mlađih od 20 godina 8%. Od 25 osoba mlađih od 20 godina, kod kojih je dijagnostikovana HIV infekcija, do zaražavanja tri osobe je došlo seksualnim putem, kod jedne transplantacijom obavljenom u inostranstvu, kod jedne transfuzijom krvi, u tri slučaja vertikalnom transmisijom, dok su ostali slučajevi deca obolela od hemofilije, koja su zaražena pre 1985. godine, putem kontaminirane krvi ili krvnih preparata.

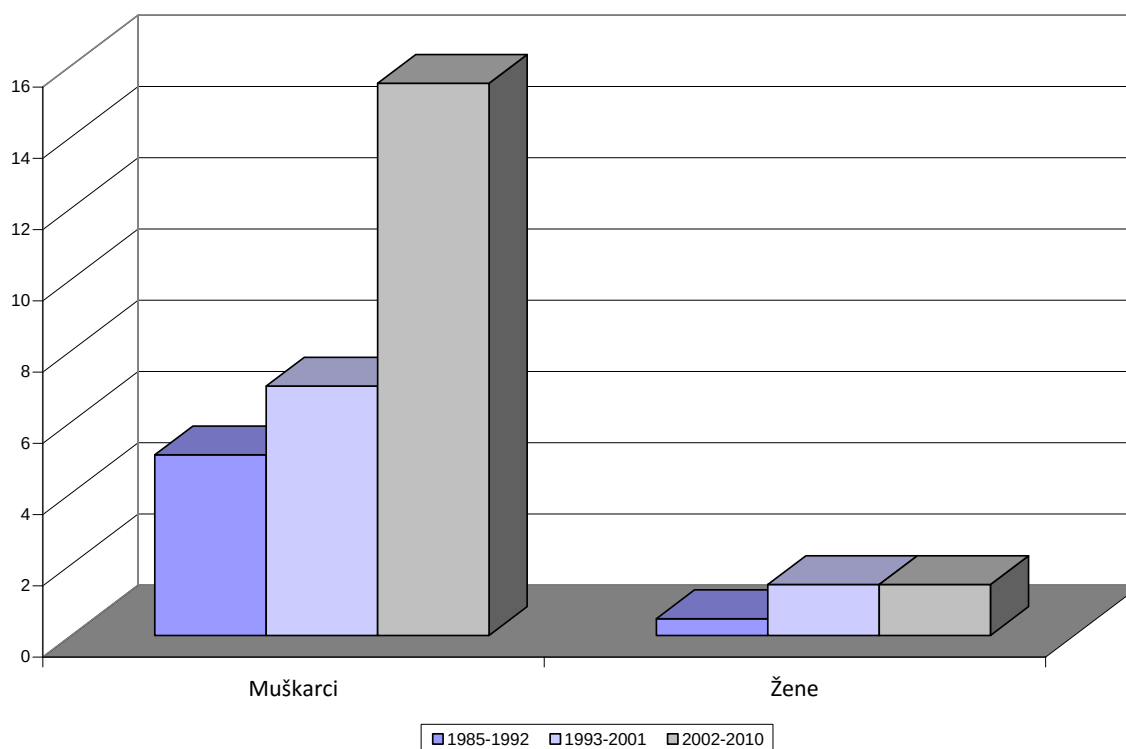
Prvih godina epidemije u AP Vojvodini, najviše novih infekcija dijagnostikovano je u predškolskom uzrastu i u uzrastu 25-29 godina, dok se u ostalim uzrastima infekcija dijagnostikovala izuzetno. Tokom devedesetih godina prošlog veka najviša incidencija registrovana je u uzrastu 30-34 godine, da bi tokom ove decenije novodijagnostikovane infekcije bile najučestalije u uzrastu 35-39 godina, a takođe značajno češće u svim dobnim grupama od 20 do 49 godina.

GRAFIKON 2 - UZRASNOSPECIFIČNA INCIDENCIJA HIV INFENCIJE U AP VOJVODINI

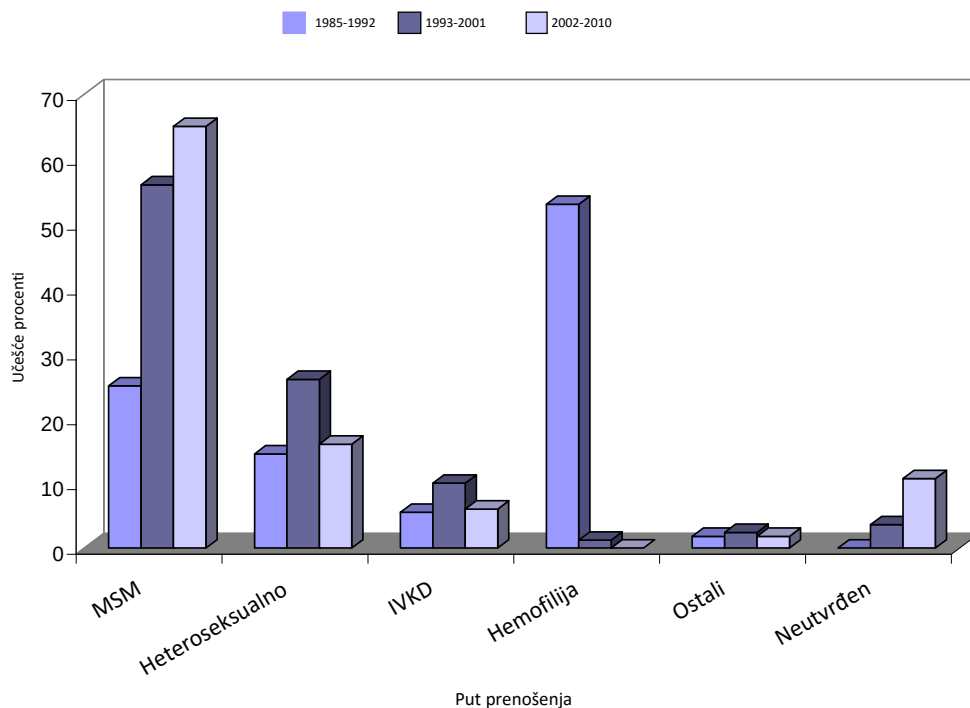
Muškarci čine veliku većinu među osobama koje žive sa HIV-om: 87,3% . Dok je incidencija među muškarcima u poslednjoj deceniji porasla gotovo dvostruko, kod žena je incidencija gotovo identična.

GRAFIKON 3 - POLNOSPECIFIČNA INCIDENCIJA HIV INFEKCIJE U AP VOJVODINI

Ako se isključe oboleli od hemofilije, među građanima AP Vojvodine kod kojih je utvrđen način inficiranja, 74% se inficiralo putem nezaštićenog seksualnog odnosa, 7% intravenskom upotrebom droga, dok 12% čine ostali vidovi inficiranja (transplantacija, transfuzija, vertikalna transmisija). U 7% nije utvrđen način inficiranja.

Grafikon 4 - Učešće pojedinih puteva prenošenja HIV u AP Vojvodini

Od AIDS-a je obolelo 160 (52%) osoba koje žive sa HIV-om, a umrlo ih je 112. Od AIDS-a je umrlo 96 obolelih osoba (60%), dok je 11 osoba umrlo od osnovne bolesti, koja nije povezana sa AIDS-om. Četiri osobe su izvršile suicid.

Trenutno 195 građanina AP Vojvodine zna da živi sa HIV-om, od čega je 64 (21%) obolelo od AIDS-a. Najveći broj ljudi živi sa HIV-om na području Južnobačkog – 103 (34%) i Severnobačkog okruga – 47 (15%), značajno manje na području Južnobanatskog – 65 (21%), Sremskog – 44 (14%), i Zapadnobačkog okruga – 22 (7%) dok najmanji broj ljudi živi sa HIV-om na području Severnobanatskog – 14 (4%) i Srednjobanatskog okruga – 12 (4%) osoba.

Slučajevi HIV infekcije zabeleženi su u 35 od 45 vojvođanskih opština (77%).

PRAĆENJE HIV INFEKCIJE

Kretanje HIV infekcije i njene karakteristike prate se kontinuirano od 1985. godine od strane Instituta za javno zdravlje Vojvodine, u saradnji sa zavodima za javno zdravlje u Subotici, Somboru, Sremskoj Mitrovici, Kikindi, Zrenjaninu i Pančevu. Praćenje HIV infekcije sprovodi se putem

Pokrajinskog registra HIV infekcija, koji omogućava sagledavanje trendova i karakteristika HIV infekcija i predstavlja osnovu za planiranje preventivnih mera i smernica zdravstvene politike.

PREVENCIJA HIV INFEKCIJA

Prevenција HIV infekcija koordinirana je od strane Instituta za javno zdravlje Vojvodine i mreže zavoda za javno zdravlje, a sprovodi se od strane zdravstvenih ustanova, kao i od strane nevladinih organizacija (pregled aktivnosti u prilogu).

Poseban značaj za prevenciju HIV infekcije čini postojanje Vojvođanske HIV mreže, koja okuplja sve državne institucije i nevladine organizacije koje se bave problemom HIV infekcija i koji koordinirano rade na njenoj prevenciji.

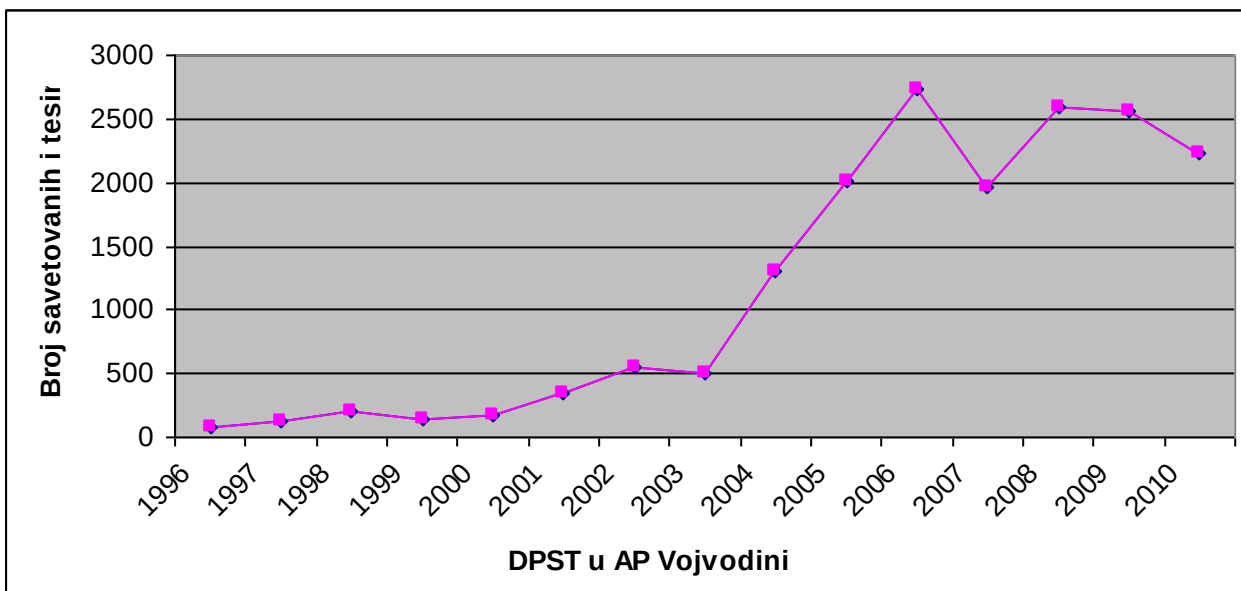
Tokom poslednje četiri godine poseban akcenat je stavljen na prevenciju profesionalne izloženosti radnika u zdravstvu HIV-u i drugim krvnoprenosivim infekcijama (KPI). U 2007. godini su određeni lokalni koordinatori za prevenciju i kontolu KPI u svim državnim zdravstvenim ustanovama i sprovedena njihova edukacija, u 2008. godini bio održan i trening za predstavnike privatnih ustanova, a tokom 2009. i 2010. godine nastavljena je edukacija zdravstvenih radnika o KPI.

DOBROVOLJNO POVERLJIVO SAVETOVANJE I TESTIRANJE NA HIV

Dobrovoljno poverljivo savetovanje i testiranje na HIV (DPST) predstavlja jednu od najznačajnijih mera prevencije HIV infekcije. To je proces u čijem središtu je korisnik – klijent, koji u razgovoru sa savetnikom, posebno edukovanim za sprovođenje ovakvog individualnog savetovanja, razmatra svoje sopstvene rizike za HIV u okviru savetovanja pre testiranja, zatim značenje rezultata testa i način njegovog sprovođenja. Klijentu se tokom savetovanja pruža podrška i on/ona se priprema da se suoči sa svojim rezultatom. Tokom savetovanja posle testiranja tumači se rezultat, razgovara o daljim ličnim strategijama za smanjenje rizika i klijent se upućuje u druge institucije i organizacije radi dalje dijagnostike, lečenja, psihosocijalne podrške.

Određeni vid savetovanja pre testiranja sprovodio se u Institutu za javno zdravlje Vojvodine od samog početka HIV epidemije – od 1985. godine. U 2002. i 2003. godini započinju intenzivne edukacije kadra, kao i promocija DPST u celoj AP Vojvodini, da bi u 2004. godini bio održan trening za vojvođanske epidemiologe u organizaciji Instituta za javno zdravlje Vojvodine, a pod pokroviteljstvom UNICEF-a.

Grafikon 5 - DPST u AP Vojvodini

Tokom 2004. godine Sekretarijat za zdravstvo AP Vojvodine obezbedio je testove za sve zavode za javno zdravlje sa područja AP Vojvodine, čime je omogućeno besplatno, anonimno, poverljivo savetovanje i testiranje na HIV bez uputa, zdravstvene legitimacije, zakazivanja u svim većim vojvođanskim gradovima. Zahvaljujući tome, dolazi do višestrukog povećanja broja klijenata.

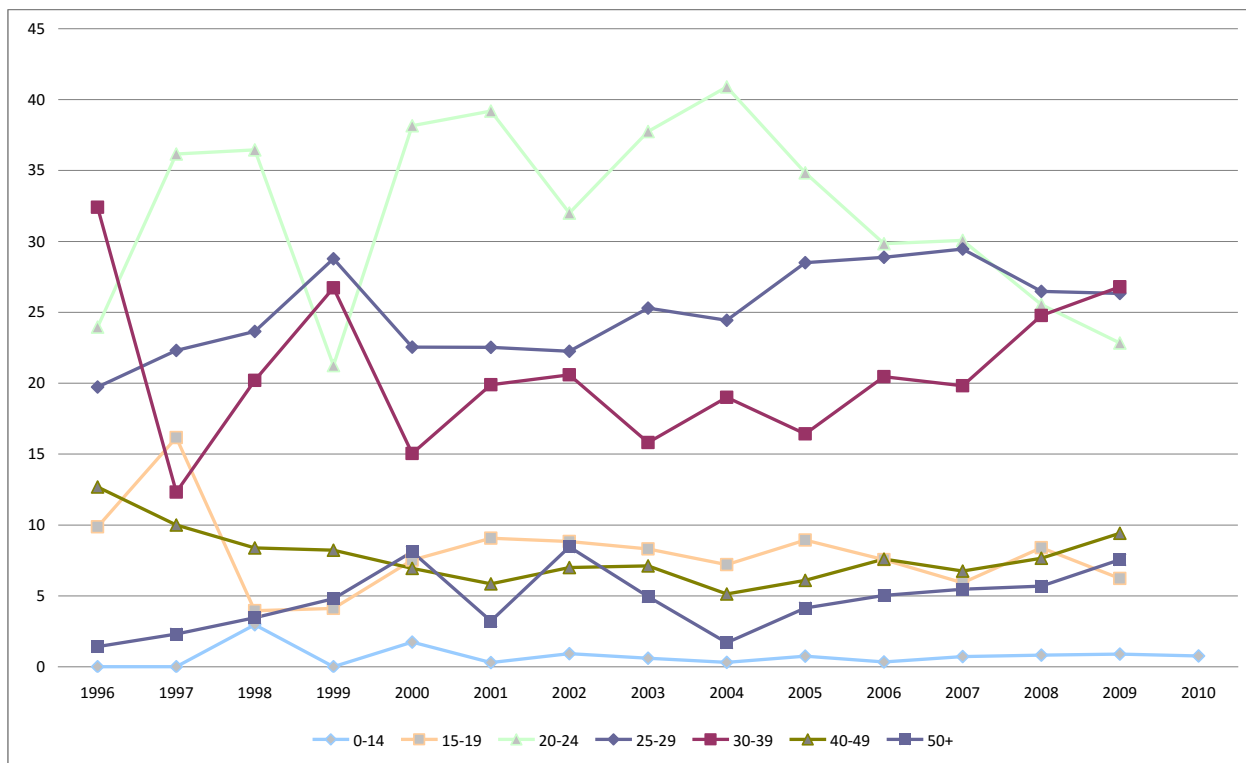
Ovakav rastući trend je prisutan i tokom 2005. i 2006. godine, kada se sredstvima Globalnog fonda finansira nabavka testova. Međutim, prestankom projekta Globalnog fonda, u 2007. godini dolazi do značajnog pada broja klijenata savetovališta za DPST, jer sem svega nekoliko zavoda koji su finansirali DPST svojim sredstvima (Zrenjanin, Sombor) i Instituta za javno zdravlje Vojvodine, gde su finansiranje testova preuzeli Gradska uprava za zdravstvo i Gradska uprava za socijalnu i dečju zaštitu, u drugim zavodima testiranje je teklo diskontinuirano ili je stalo.

Započinjanjem nove runde projekta Globalnog fonda u 2008. godini obezbeđeni su testovi za sve zavode, što je rezultovalo novim porastom broja klijenata DPST.

U 2009. i 2010. godini broj testova koje obezbeđuje Global fond se smanjivao iz kvartala u kvartal ali i pored manjeg broja testova koji su bili na raspalaganju Institutu i zavodima, broj klijenata testiranih u savetovalištu je na prošlogodišnjem nivou. U 2010. godini bilo je ukupno 2.233 klijenata obuhvaćenih DPST.

Najveće učešće među klijentima DPST čine mladi uzrasta 20-24 godine, ali se njihovo učešće kontinuirano smanjuje. U 2010. godini najveći broj testiranih pripada uzrastu od 30-39 godina sa ukupno 658 testiranih klijenata.

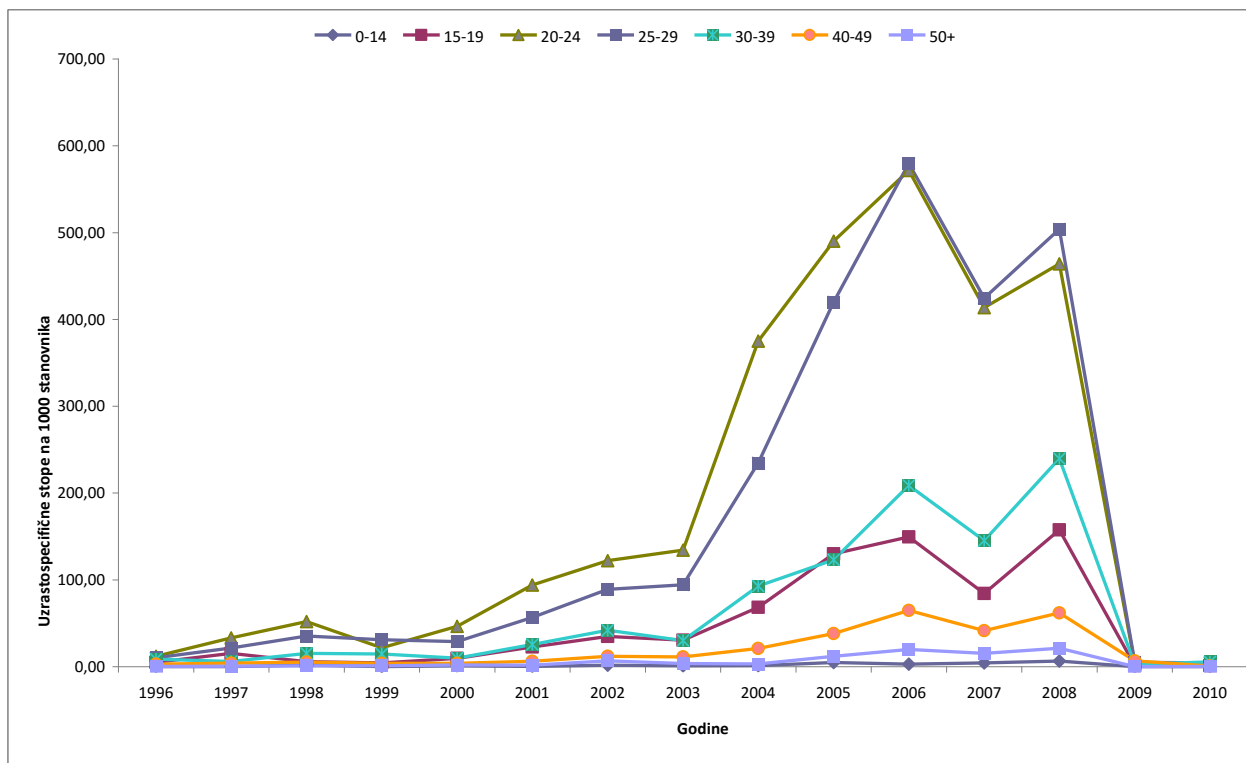
GRAFIKON 6 - UZRAST KLIJENATA DPST – UČEŠĆE

U pogledu broja testiranih na 1000 stanovnika odgovarajućeg uzrasta, uočava se da su ove stope najviše tokom celog posmatranog perioda u uzrastu 20-24 godine, izuzev poslednje četiri godine, kada su stope najviše u uzrastu 25-29 godina. U 2009. i 2010. godini najviša stopa je u uzrastu 30-39.

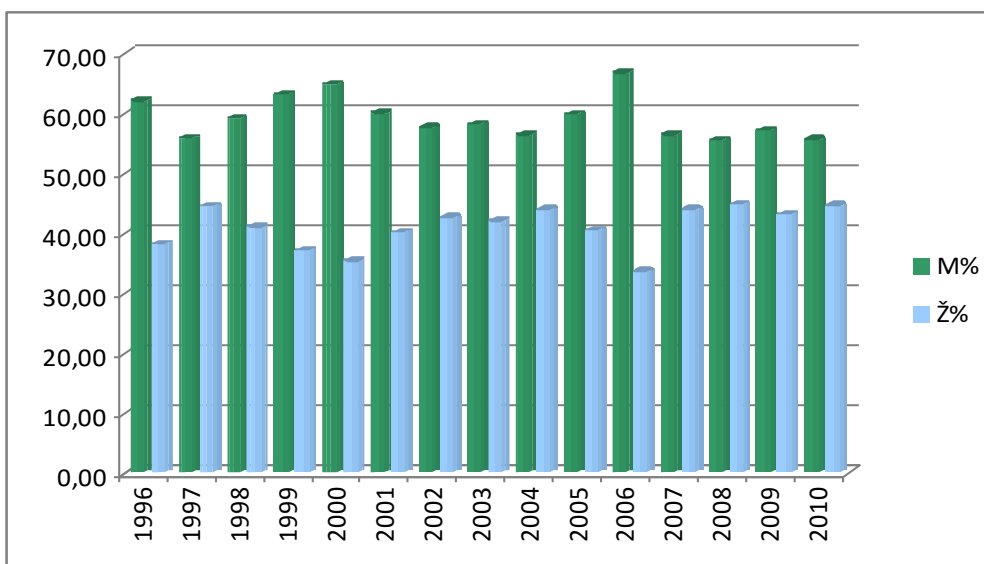
Iako se 27% HIV infekcija u poslednje tri godine dijagnostikovalo kod osoba starijih od 40 godina, stope testiranja u ovom uzrastu su veoma niske.

Grafikon 7 - Uzrast klijenata DPST - stope na 1000 stanovnika

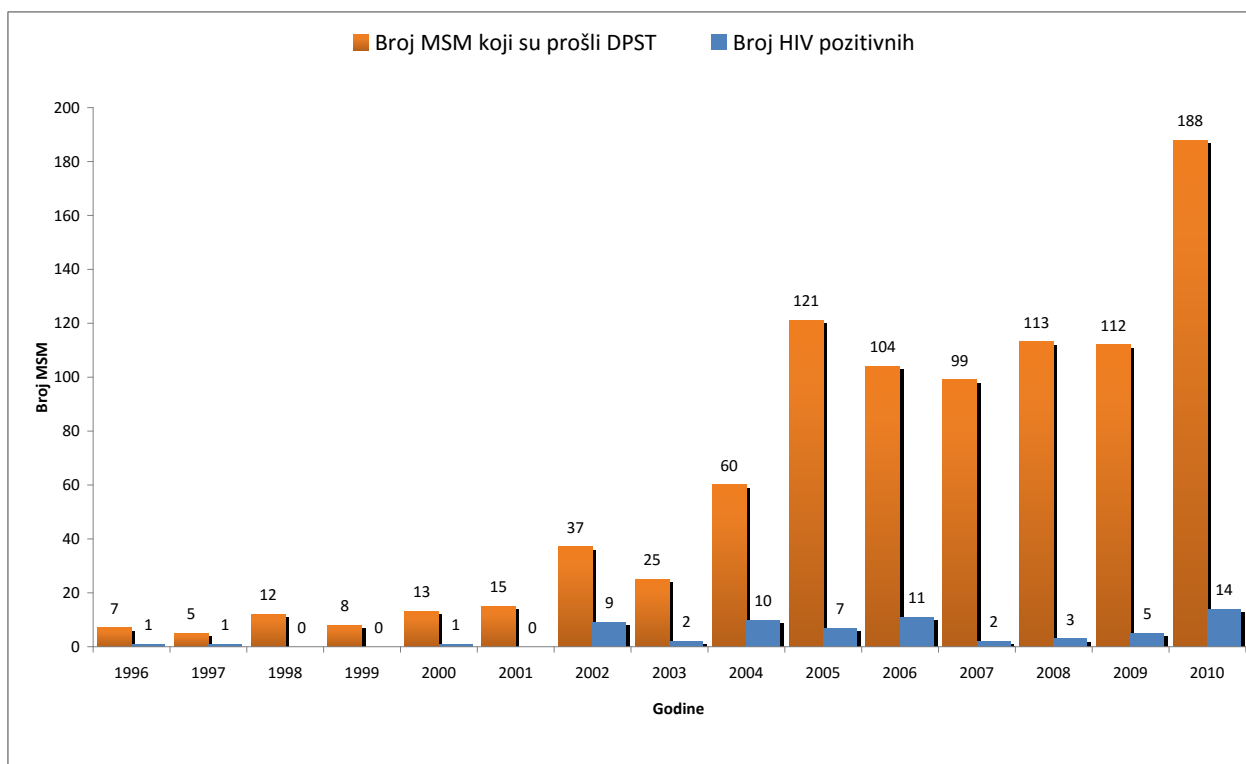
Sa izuzetkom 2004. godine, kada su sprovedene masovne kampanje DPST među studentima Univerziteta u Novom Sadu, učešće muškaraca je značajno više u odnosu na učešće žena (grafikon 8).

GRAFIKON 8 - DPST U AP VOJVODINI PO POLU

HIV-om su posebno pogođene određene grupacije stanovništva. Najviše slučajeva HIV infekcije u AP Vojvodini dijagnostikuje se među muškarcima koji su imali seksualne odnose sa drugim muškarcima (MSM). Dok je do 2002. godine broj MSM obuhvaćenih DPST-om bio nizak, od 2002. taj broj stalno raste. Kako je u istraživanju sprovedenom 2008. u Novom Sadu dobijen podatak da je svega 45% MSM testiranih u okviru DPST navelo svoju seksualnu orijentaciju, može se pretpostaviti da je broj MSM obuhvaćenih DPST-om najmanje dvostruko veći.

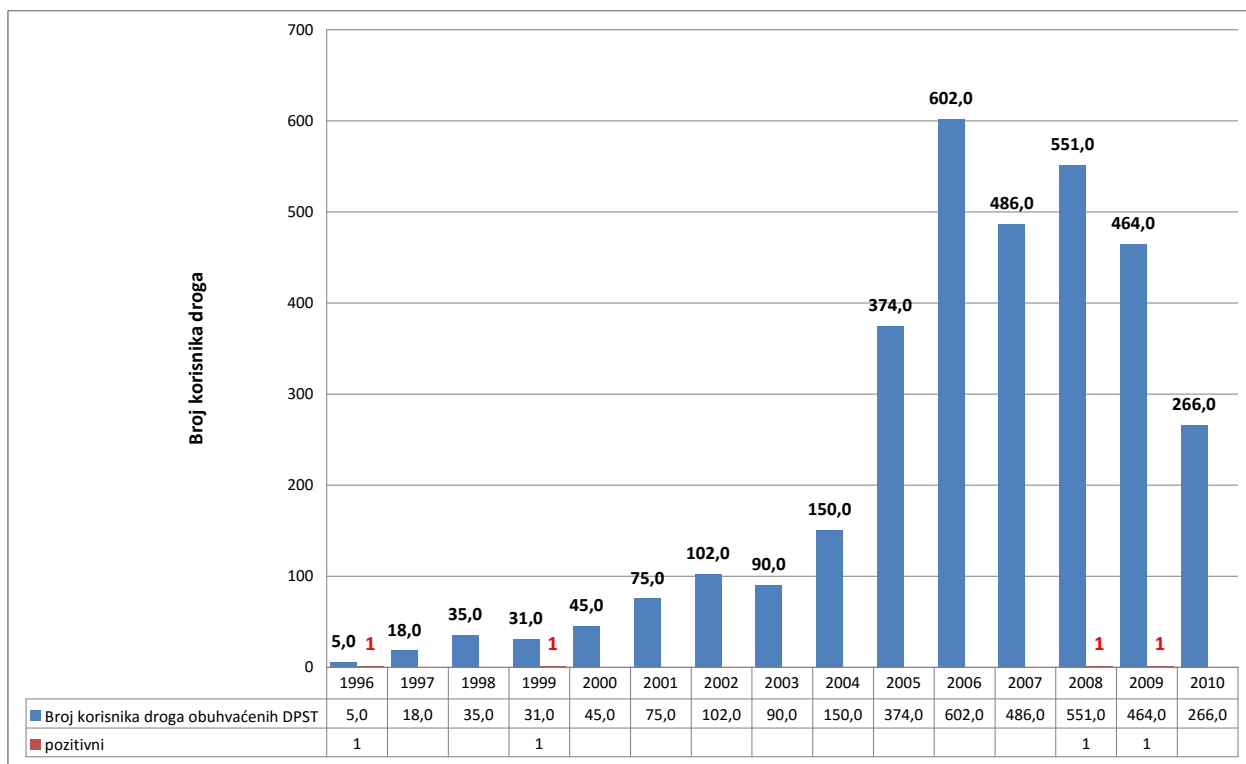
GRAFIKON 9 - MSM KOJI SU PROŠLI DPST U AP VOJVODINI

Broj testiranih korisnika droga (intravenskih i intranazalnih) je višestruko porastao u poslednjih sedam godina. Posebno je do porasta broja korisnika došlo 2006. godine, od kada se u okviru DPST sprovodi i testiranje na hepatitis B i hepatitis C. Prema podacima iz istraživanja u Novom Sadu, prevalencija HIV infekcije među korisnicima droge je niska, ali je zato prevalencija hepatitisa C veoma visoka –45%. Isto istraživanje je pokazalo da je manje od polovine intravenskih korisnika droge u Novom Sadu ikada testirano na HIV i hepatitis C.

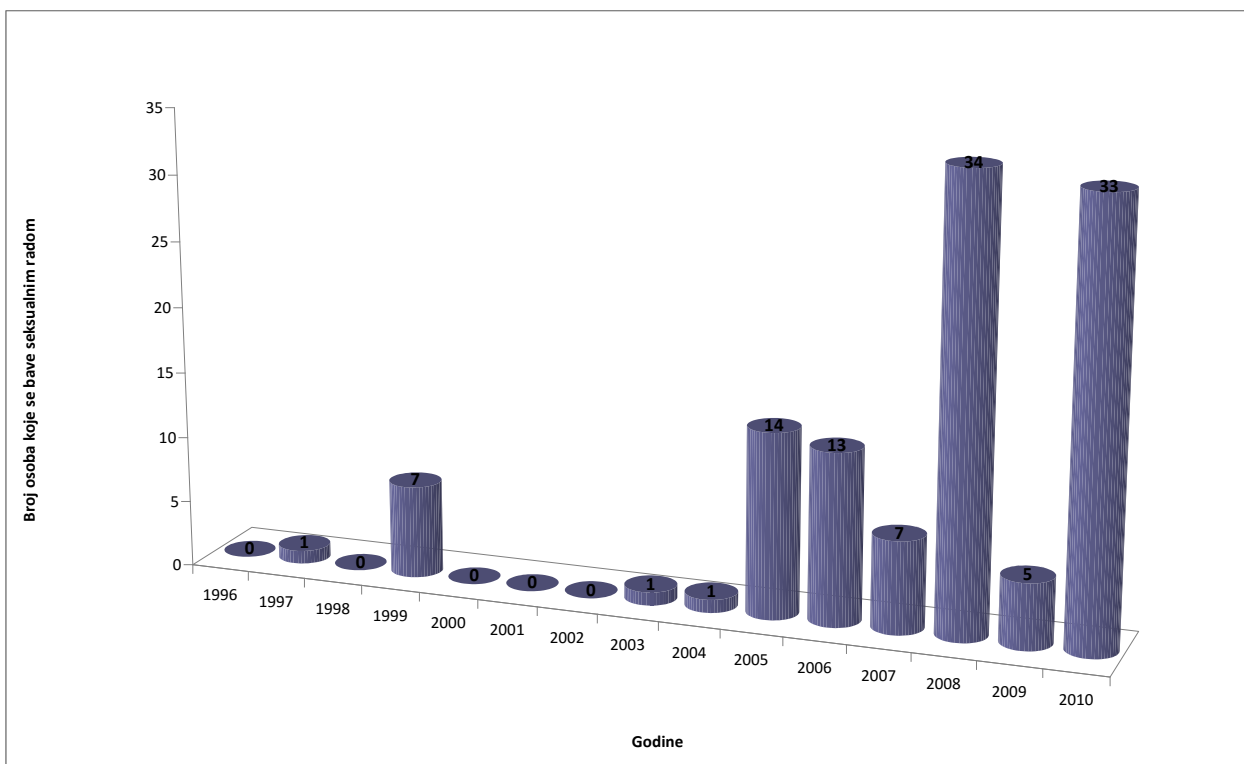
Dodatni značaj za prevenciju i ranu dijagnostiku ima sprovođenje DPST na terenu, odnosno u komunama u kojim se leče zavisnici.

GRAFIKON 10 - KORISNICI DROGA OBUHVAĆENI DPST

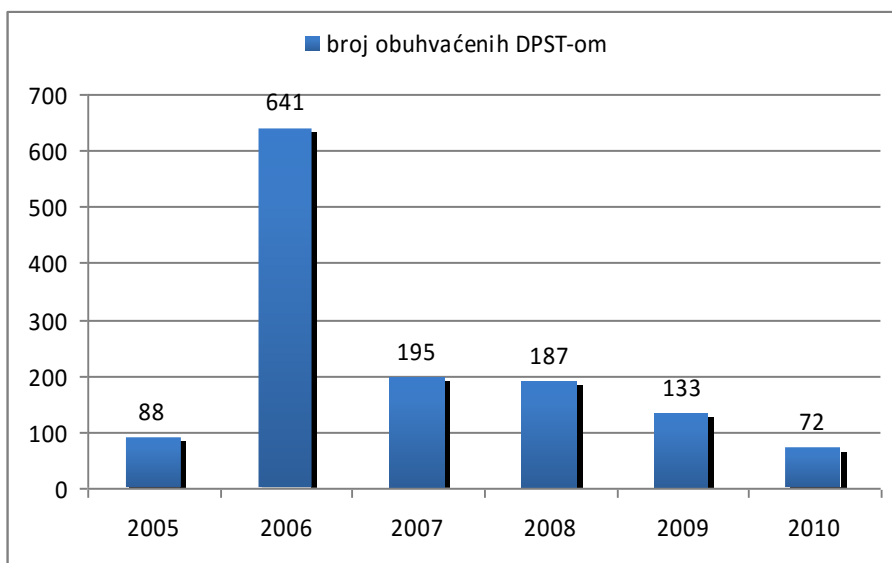
Osobe koje se bave seksualnim radom predstavljale su jednu od najteže dostupnih populacija. Od 2005. godine njihov obuhvat DPST-om počinje da raste, da bi 2008. dostigao maksimum, zahvaljujući terenskom radu organizacije PREVENT. U 2010. godini broj testiranih seksualnih radnica je 33. Među ovim osobama nisu dijagnostikovani slučajevi HIV infekcije.

GRAFIKON 11 - OSOBE OBUHVAĆENE SEKSUALNIM RADOM OBUHVAĆENE DPST

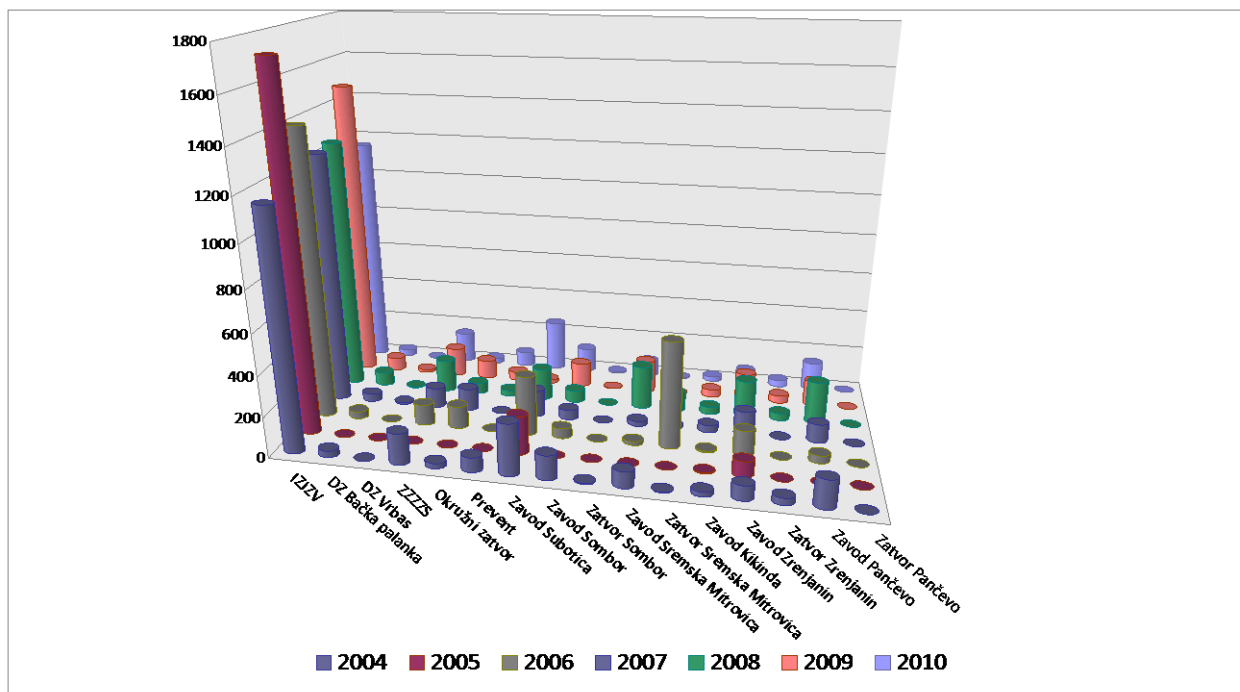
Otvaranjem Savetovališta za DPST u Okružnom zatvoru u Novom Sadu počinje sprovođenje ovog preventivnog programa među osobama lišenim slobode, koji su smešteni na području AP Vojvodine. DPST se u prethodnim godinama sprovodio u tri ustanove – Okružni zatvor Novi Sad, Okružni zatvor Zrenjanin i Kazнено-popravni zavod Sremska Mitrovica.

GRAFIKON 12 - OSOBE LIŠENE SLOBODE OBUHVAĆENE DPST

Broj savetovališta za DPST se iz godine u godinu povećava. Dok je do početka ove decenije jedino savetovalište bilo ono u Institutu za javno zdravlje Vojvodine u Novom Sadu, od 2004. godine savetovališta postoje u svim institutima i zavodima za javno zdravlje u AP Vojvodini. Ubrzo se otvaraju i savetovališta u Zavodu za zdravstvenu zaštitu studenata Novi Sad, kao i u Domovima zdravlja u Bačkoj Palanci i Vrbasu, da bi od 2005. godine počelo da funkcioniše i savetovalište u Okružnom zatvoru Novi Sad. Narednih godina aktivira se i savetovanje i testiranje u KPZ Sremska Mitrovica i Okružnom zatvoru Zrenjanin. Od 2008. godini nevladina organizacija PREVENT, a od 2010. godine i Omladina Jazasa-a Novi Sad sprovode DPST na terenu.

GRAFIKON 13 - KRETANJE OBUHVATA DPST U ODNOSU NA USTANOVE I ORGANIZACIJE

Daleko najveći broj DPST obavi se u Institutu za javno zdravlje Vojvodine u Novom Sadu, gde je pojedinih godina obuhvaćeno preko 80% svih klijenata DPST u AP Vojvodini. Međutim, nedostatak kadra i diskontinuirano snabdevanje testovima, posebno za hepatitis C i B, doveli su do pada broja korisnika poslednjih godina. Diskontinuirano snabdevanje testovima dovelo je do pada broja korisnika i u Okružnom zatvoru Novi Sad i u Zavodu za javno zdravlje Subotica. U ostalim ustanovama beleži se kontinuirani porast broja klijenata. (proveriti kad se uradi grafik)

PREVENCIJA IZLOŽENOSTI KRVNOPRENOSIVIM INFEKCIJAMA

Od 2007. godine na nivou AP Vojvodine postoji sistem praćenja izloženosti potencijalno zaraznom materijalu. Sprovodi se putem mreže instituta i zavoda za javno zdravlje, u saradnji sa svim ustanovama koje obavljaju zdravstvenu zaštitu.

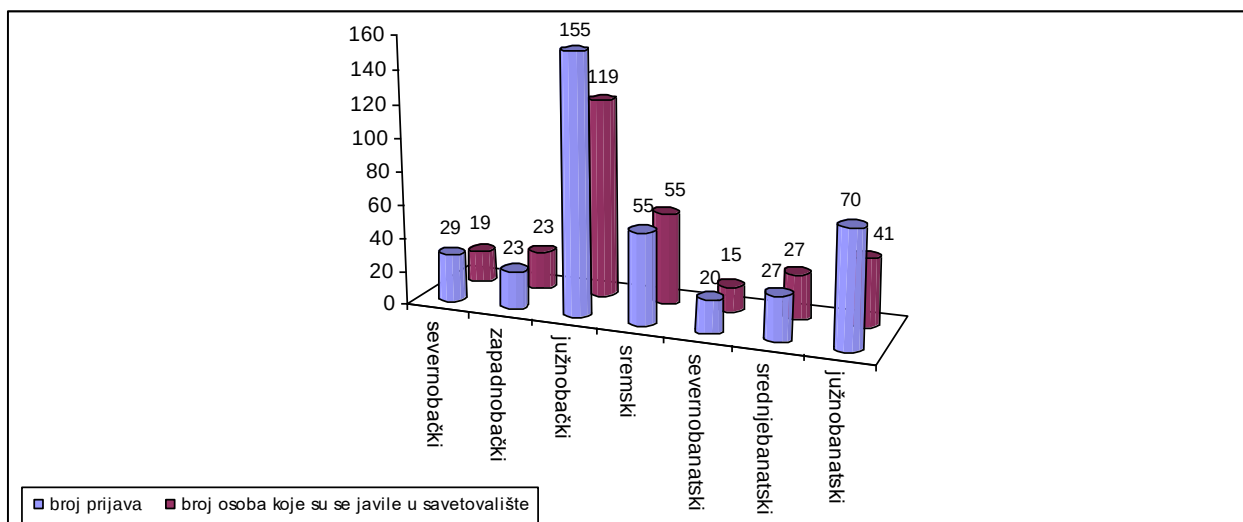
U 2007. godini određeni su lokalni koordinatori za prevenciju i kontrolu krvnoprenosivih infekcija u svim vojvođanskim zdravstvenim ustanovama, kao i u ustanovama socijalne zaštite. Održana je edukacija koordinatora i svim ustanovama su distribuirane pisane preporuke o prevenciji i kontroli, odnosno postupanju u slučaju akcidenta.

U 2008. godini izvršena je edukacija i predstavnika privatnih zdravstvenih ustanova, a u 2009. godini nastavljena je edukacija zdravstvenih radnika o KPI.

Nadzor nad izloženostima sprovodi se putem prijave od strane zdravstvenih ustanova i ustanova socijalne zaštite, kao i putem savetovališta.

U 2010. godini prijavljeno je 379 izloženosti, od kojih se 312 osoba javilo u savetovalište (82,3%), kako bi se procenio rizik od krvnoprinosivih infekcija i započela postekspoziciona zaštita.

GRAFIKON 14-STOPA SAVETOVANJA

Među registrovanim izloženostima, u 256 slučajeva radilo se o radnicima u zdravstvu (82%), dok je u 56 slučajeva došlo do izlaganja ostalih građana.

DIJAGNOSTIKA HIV INFEKCIJE

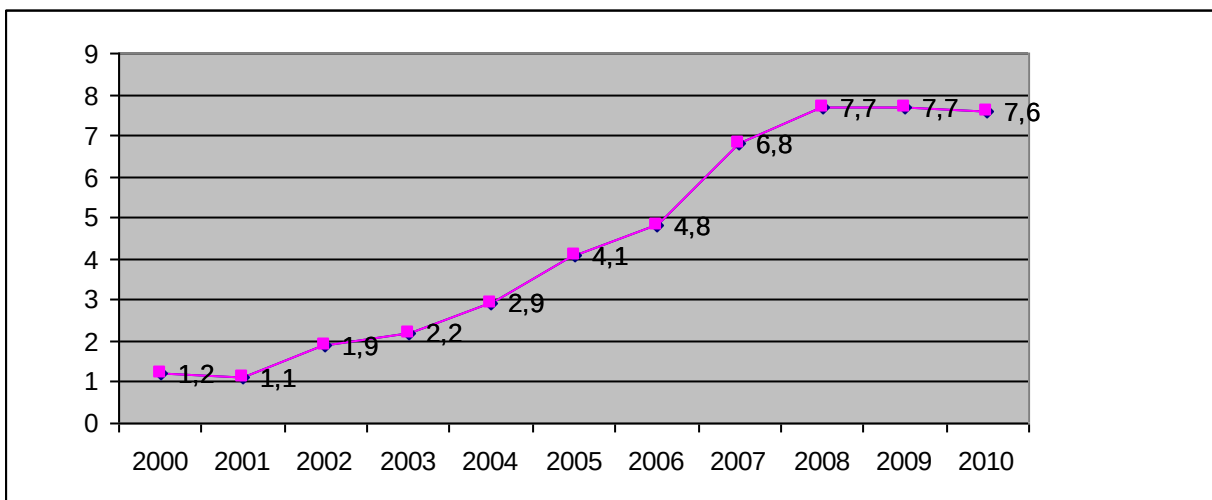
Dijagnostika HIV infekcije sprovodi se kod pacijenata koji imaju kliničke ili epidemiološke indikacije za testiranje, kao i kod klijenata savetovališta za dobrovoljno poverljivo savetovanje i testiranje (DPST). Ovakva savetovališta postoje u Institutu za javno zdravlje Vojvodine, svim zavodima za javno zdravlje, Zavodu za zdravstvenu zaštitu studenata Novi Sad, Okružnom zatvoru Novi Sad i domovima zdravlja Bačka Palanka i Vrbas.

Savetovanje i testiranje u savetovalištima se obavlja po principu dobrovoljnosti i poverljivosti, a testiranja su anonimna i besplatna.

Testove za klijente savetovališta obezbedio je Globalni fond.

Stopa testiranja na HIV na 1000 (7,6) stanovnika beleži kontinuirani porast poslednjih godina, ali je i dalje daleko niža nego u većini evropskih zemalja (Rusija 125, Austrija i Francuska 60, Belgija 50, Estonija 45, Ukrajina 35, Češka 35, Turska 28, Bugarska 15).

GRAFIKON 15- STOPA TESTIRANJA NA HIV

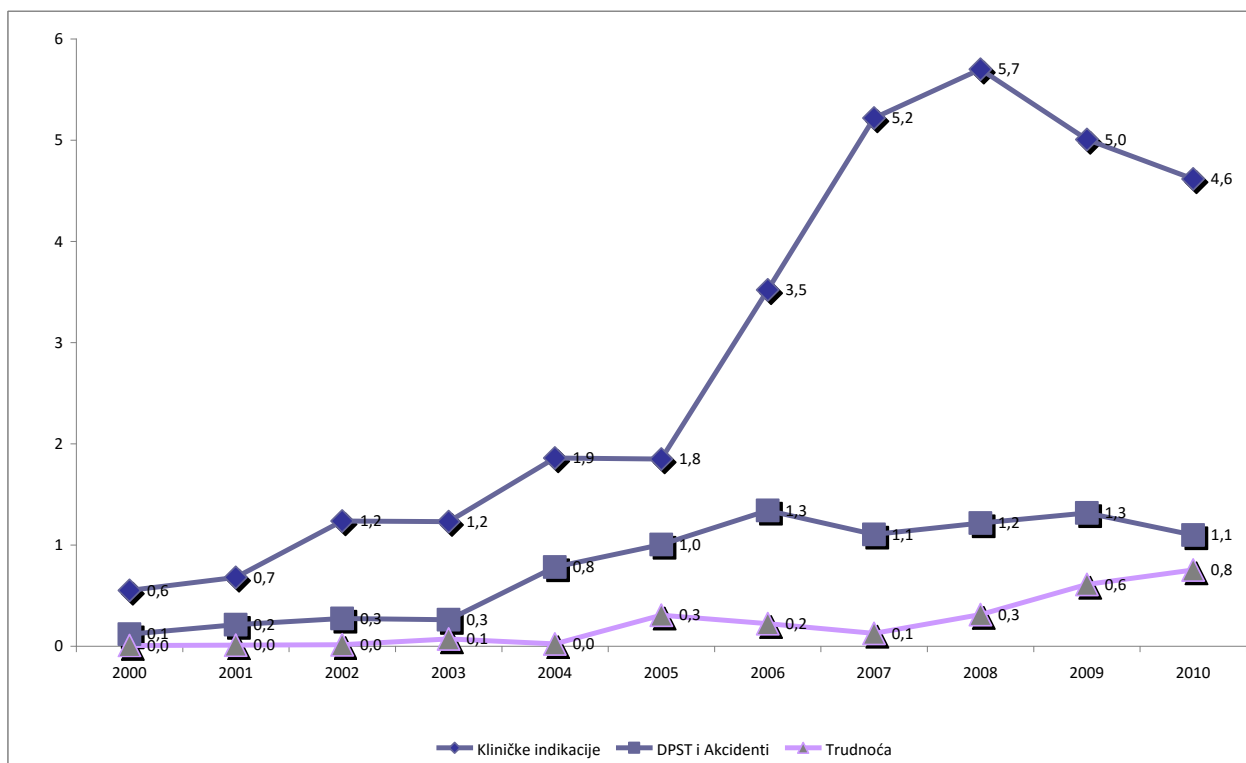

U 2010. godini sprovedeno je ukupno 90.697 testiranja na HIV (bez testiranja u svrhe istraživanja), od čega je dobrovoljnih davalaca krvi bilo 75.172 (8339 koji su dali krv prvi put i 66.833 višestrukih davalaca), odnosno 82,8%.

Najveće učešće među testiranima, izuzimajući dobrovoljne davaoce krvi, imaju ambulatno/bolnički pacijenti, upućeni od strane ordinirajućeg lekara. Njihovo učešće u pojedinim godinama iznosilo je i preko 70%.

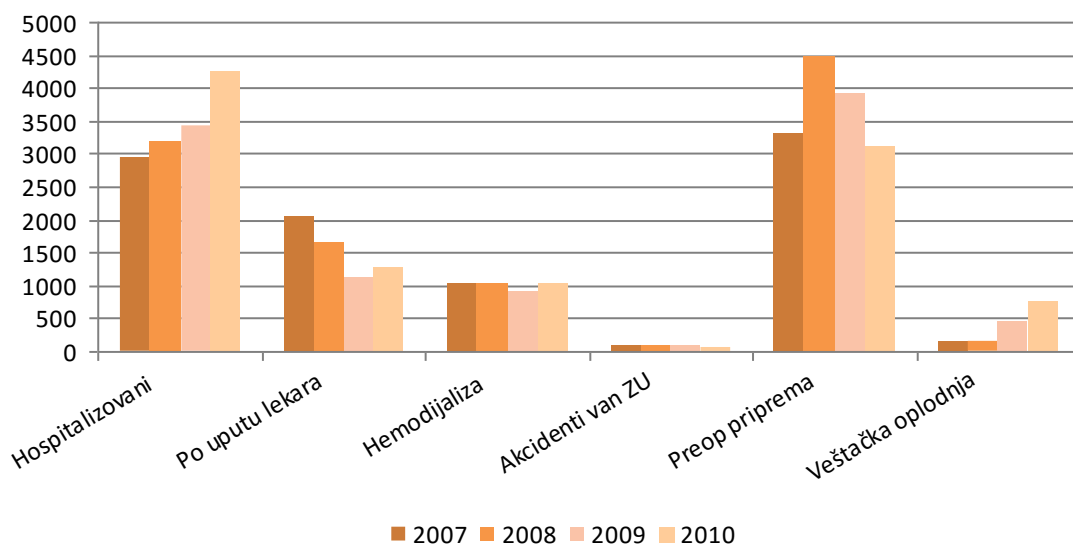
Učešće klijenata DPST bilo je najveće u periodu 2004-2006. godina, kada je bilo obezbeđeno kontinuirano snabdevanje testovima, kao i kada su se sprovodile kampanje promocije DPST, ali nikad nije prelazilo 30% testiranih. U 2010. godini svega 14,4% testiranih na HIV u AP Vojvodini, osim dobrovoljnih davalaca krvi, bili su klijenti savetovališta za DPST.

GRAFIKON 16 -INDIKACIJE ZA TESTIRANJE NA HIV

U okviru kliničkih indikacija, mandatorno testiranje u okviru preoperativne pripreme činilo je najveći deo, sa značajnim porastom u 2008. godini, da bi naredne dve godine stopa ovog vida testiranja opala (grafikon 17).

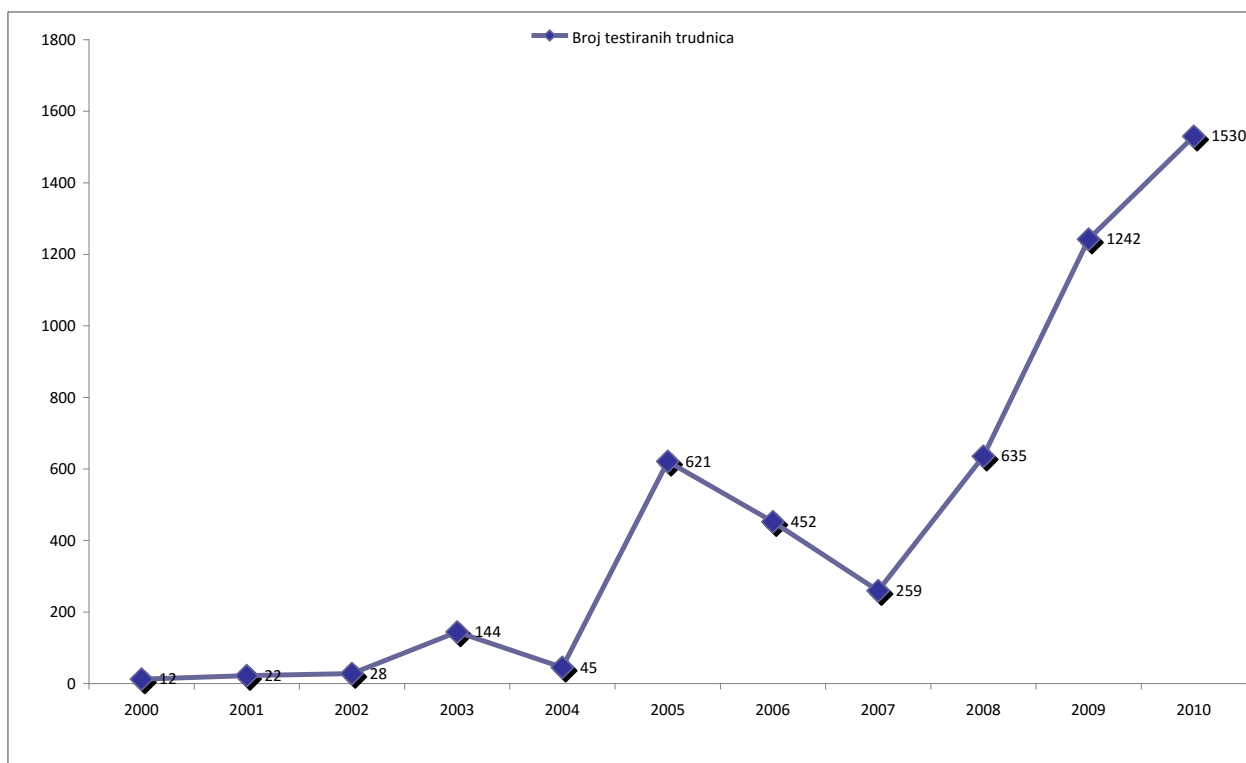
GRAFIKON 1714 - UČEŠĆE POJEDINIHLINIČKIH INDIKACIJA

Kada su u pitanju trudnice testirane na HIV, registrovan je porast 2003. godine, a masovnije testiranje započeto je 2005. godine, kada je u okviru projekta Globalnog fonda izvršena edukacija ginekologa pojedinih domova zdravlja i obezbeđena određena količina testova. Međutim, ova intervencija bila je kratkog daha, usled malog broja ginekologa obuhvaćenih ovim programom, njihovim negiranjem značaja HIV infekcije i nerešenim pitanjem finansiranja testova.

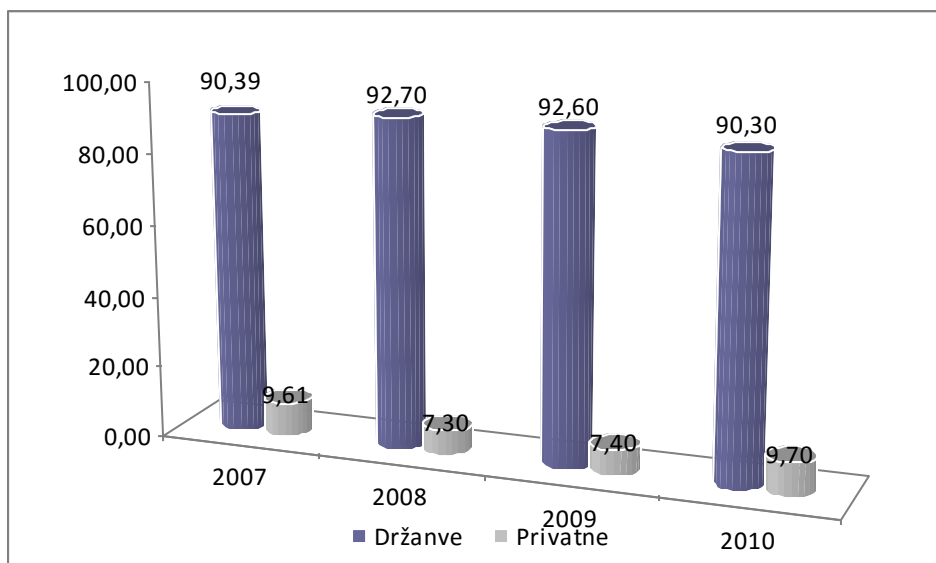
U 2010. godini broj testiranih trudnica iznosio je 1530, što čini manje od 10% vojvođanskih trudnica koje su testirane na HIV.

GRAFIKON 158 - BROJ TESTIRANIH TRUDNICA

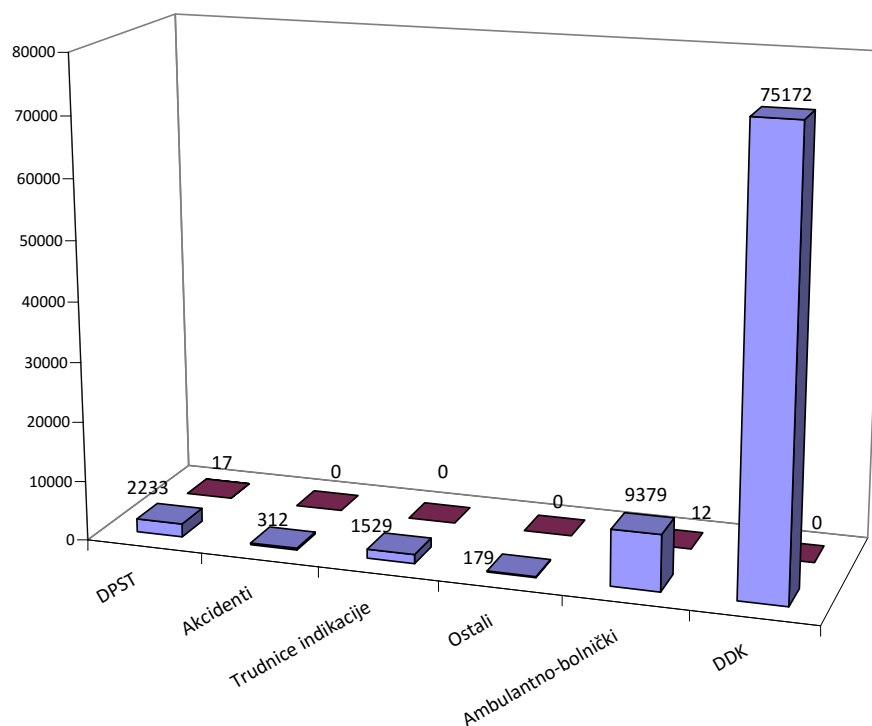
Svega oko 10% građana AP Vojvodine u 2007. godini, u 2008. i 2009. godini oko 8%, a u 2010. godini 9,7% testirano je na HIV u privatnim laboratorijama.

GRAFIKON 19 - TESTIRANJE NA HIV U DRŽAVNIM I PRIVATNIM LABORATORIJAMA

Iako klijenti savetovališta za DPST čine svega 14,4% testiranih na HIV, u okviru savetovališta otkrivena je većina slučajeva HIV infekcije, sa prevalencijom od 1,24%, dok je prevalencija među ambulantno-bolničkim pacijentima iznosila 0,013%, Među dobrovoljnim davaocima krvi otkrivena je jedan slučaj HIV-a tokom 2010. godine, dok kod trudnica i osoba izloženim potencijalno zaraznom materijalu nije bilo novodijagnostikovanih HIV infekcija.

GRAFIKON 2016 - ODNOS BROJA TESTIRANIH NA HIV I BROJA POZITIVNIH

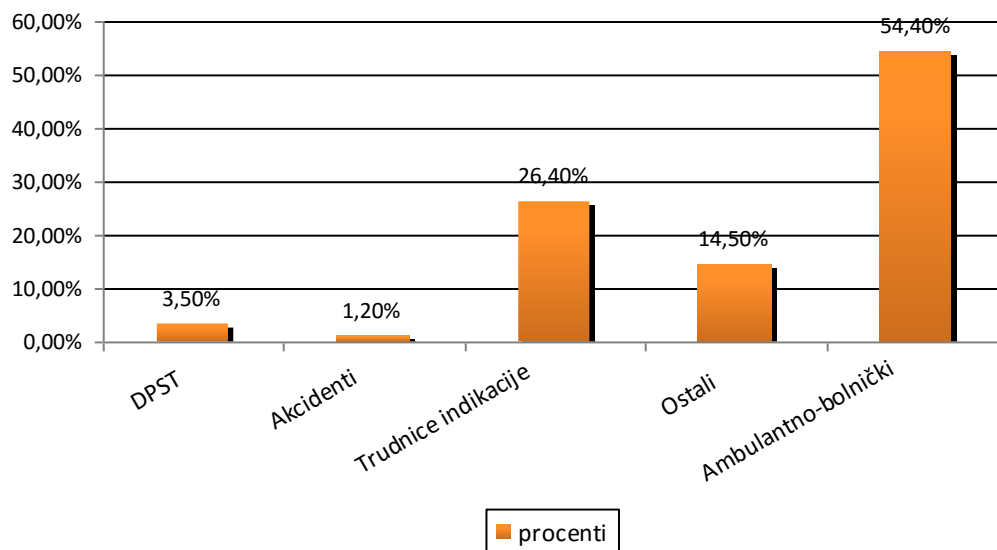

TESTIRANJE NA HEPATITIS B, HEPATITIS C I DRUGE SEKSUALNO PRENOSIVE INFEKCIJE

U 2010. godini obavljeno je ukupno 105.248 testiranja na HBsAg u AP Vojvodini. Od toga su 75.172 testiranja dobrovoljnih davalaca krvi - DDK (8339 osobe koje su prvi put dale krv i 66.833 višestrukih davalaca), što čini 71,4% svih testiranja na HBsAg.

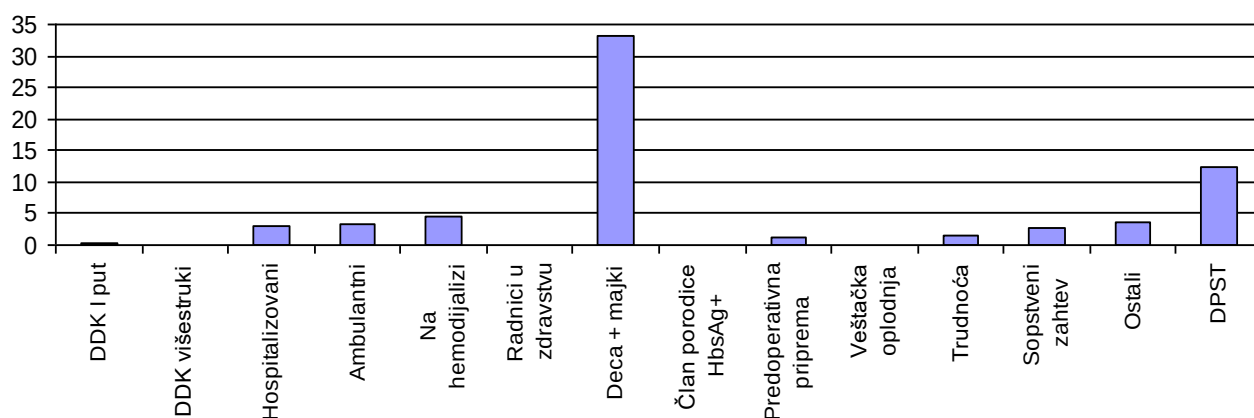
Od ukupno 30.076 testiranja osim DDK, najviše je testiranih po kliničkim indikacijama – 54,4%, slede trudnice sa 26,4%, dok klijenti savetovališta za DPST čine tek 3,5% svih testiranih, a osobe izložene potencijalno zaraznom bolesničkom materijalu (akcidenti) svega 1,2%. U privatnim laboratorijama sprovedeno je 3% testiranja na HBsAg.

GRAFIKON 21 - TESTIRANJE NA HBSAG

Najviša registrovana prevalencija je među članovima porodice HbsAg pozitivnih osoba, gde je od 31 testirane osobe četvero bilo pozitivno.

GRAFIKON 172 - PREVALENCIJA HBSAG MEĐU TESTIRANIMA

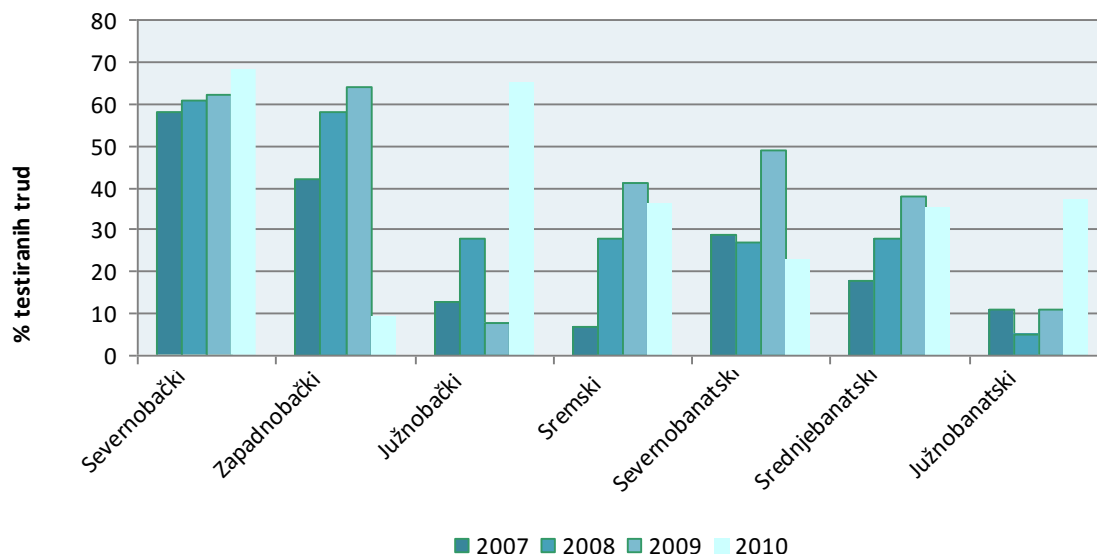

U pogledu značaja vertikalne transmisije hepatitisa B, posebno je bitno sagledati obuhvat trudnica testiranih na HBsAg. Iako se radi o zakonskoj obavezi, svega 32,54% vojvođanskih trudnica testirano je u 2007, 41,05% u 2008., u 2009. 46% i u 2010. godini 48%. Razlike u odnosu na vojvođanske okruge su ogromne. Tako je u Južnobačkom okrugu testirano 65% i Severnobačkom

okrugu 68% trudnica, zati slede Južnobanatski sa 37%, Sremski sa 36%, Srednjobanatski sa 35%, Severnobanatski sa 22,7% i Zapadnobački okrug sa svega 9,3% testiranih trudnica na HBs antigen.

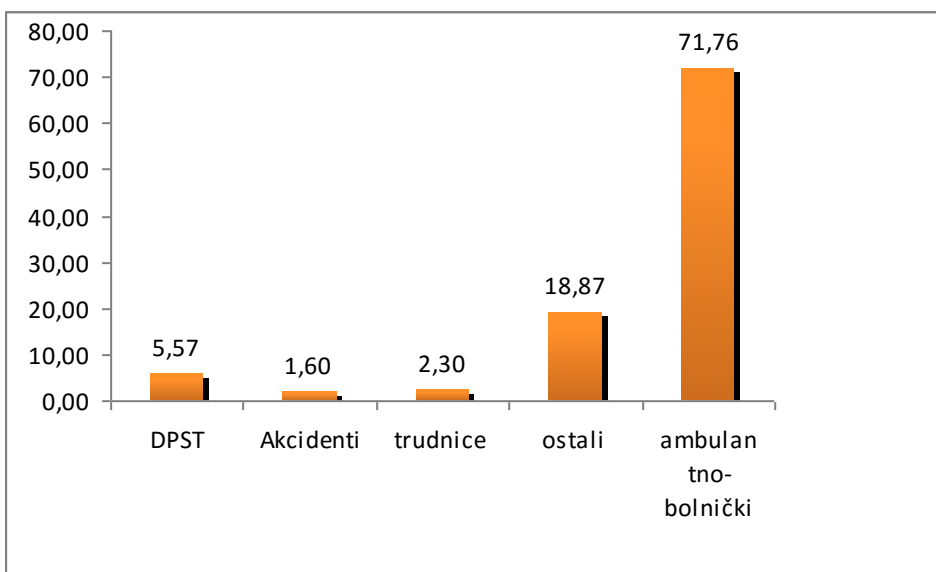
Razlike u okruzima po broju testiranih trudnica možemo objasniti sledećim razlozima: neupućivanje trudnica na test na HBsAg od strane ginekologa, udaljenost zavoda za javno zdravlje i Opštih bolnica u kojima se sprovodi testiranje, kao i nedostatak promotivnih aktivnosti, odnosno nejednakoj dostupnosti zdravstvene zaštite za sve građanke AP Vojvodine.

GRAFIKON 183 - TRUDNICE TESTIRANE NA HBSAG

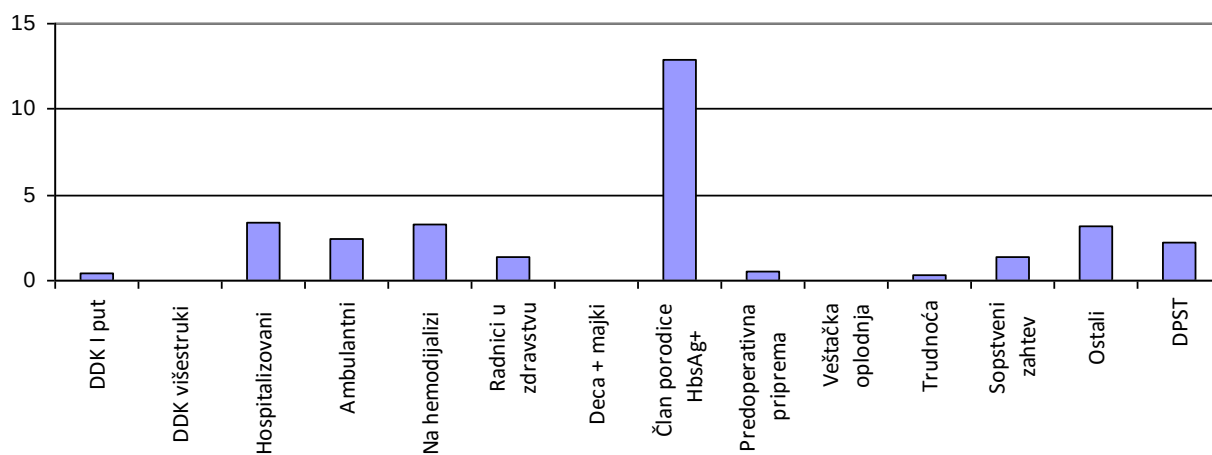

Kada je u pitanju testiranje na hepatitis C (anti-HCV test), sem testiranih dobrovoljnih davalaca krvi – 75.172, sprovedeno je 20.153 testiranja. Blizu 72% čini testiranje ambulantno-bolničkih pacijenata, dok DPST čini 6,8%, a trudnice i osobe izložene potencijalno zaraznom materijalu (akcidenti) 3,9%. Kako se radi o oboljenju koje je vezano najčešće za određena rizična ponašanja, podatak o malom učešću testiranih po epidemiološkim indikacijama je nepovoljan.

GRAFIKON 2419 - TESTIRANJE NA ANTI-HCV

GRAFIKON 25 - PREVALENCIJA HBSAG MEĐU TESTIRANIMA

Ako se izuzmu deca čije su majke bile anti-HCV pozitivne, jer se testiranjem dece tokom prve godine života ne mogu razlikovati pasivno preneti antitela od strane majke, najviša prevalencija registrovana je među klijentima savetovališta za DPST, za kojima slede osobe na hemodijalizi, gde je prevalencija čak i viša od prevalencije HBsAg.

PRAĆENJE I LEČENJE OSOBA KOJE ŽIVE SA HIV-OM

Osposobljavanjem Klinike za infektivne bolesti Kliničkog centra Vojvodine za praćenje i lečenje osoba koje žive sa HIV-om, prvi put su se u 2008. godini stvorili uslovi da se građani AP Vojvodine leče u AP Vojvodini. Ranijih godina lečenje je sprovedeno isključivo u Beogradu.

PODRŠKA OSOBAMA KOJE ŽIVE SA HIV-OM

Tokom perioda 2006-2010. godina Institut za javno zdravlje Vojvodine, Centar Crvena linija, Omladina JAZAS-a Novi Sad, Novosadski humanitarni centar i Gradska organizacija Crvenog krsta Novi Sad sprovodili su projekat podrške osobama koje žive sa HIV-om na području Grada Novog Sada.

Formiranje organizacija koje okupljaju ljude koji žive sa HIV-om i njihovim aktivnim učešćem u procesima odlučivanja može značajno doprineti smanjenju stigmatizacije i diskriminacije osoba koje žive sa HIV-om.

DRUŠTVENI ODGOVOR NA EPIDEMIJU HIV INFEKCIJE

U 2008. godini formirana je od strane Sekretarijata za zdravstvo AP Vojvodine Pokrajinska HIV komisija, čiji rad je nastavljen i tokom 2009-2010. godine. Ovo je predstavljalo prvi korak u uključivanje organa AP Vojvodine, a prvenstveno Sekretarijata za zdravstvo u aktivan odgovor na epidemiju HIV infekcija, s obzirom da su finansiranje aktivnosti i drugi oblici odgovora na HIV infekciju bili poslednjih godina prvenstveno centralizovani u Beogradu.

Pokrajinska HIV komisija formirala je radne grupe za prevenciju vertikalne transmisije HIV i hepatitisa, za savetovanje i testiranje na HIV i hepatitise, kao i za prevenciju HIV i hepatitisa u zatvorskim ustanovama.

Uspostavljena je saradnja sa Pokrajinskim zavodom za zdravstveno osiguranje, kao i sa svim filijalama Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje sa područja AP Vojvodine.

Tokom 2010. godine aktivno je rađeno na izradi nove nacionalne strategije za odgovor na HIV epidemiju.

PRIORITETI ZA BUDUĆNOST

U cilju adekvatnog odgovora na HIV epidemiju neophodno je:

- osigurati finansiranje aktivnosti, a posebno prevencije, dijagnostike, lečenja i postekspozicione zaštite od strane Republičkog/Pokrajinskog zavoda za zdravstveno osiguranje, kao i omogućiti njihovu dostupnost svim građanima AP Vojvodine;

- unaprediti praćenje kretanja HIV infekcije na području AP Vojvodine sprovođenjem biobihejvioralnih studija u različitim gradovima Pokrajine, kao i uvođenje praćenja rezistencije na lekove;
- unaprediti dijagnostiku HIV infekcije, posebno omogućavanjem tipizacije virusa i obezbeđenje dostupnosti i finansiranje potvrdnog testiranja, uključujući i dobrovoljne davaoce krvi;
- stvoriti uslove za praćenje trudnoće žena koje žive sa HIV-om i lečenje dece zaražene HIV-om;
- unaprediti prevenciju vertikalne transmisije i stvariti mogućnost da svaka trudnica bude testirana na HIV, HBsAg i anti-HCV;
- osnažiti kapacitete savetovališta za HIV, posebno obezbeđenjem kontinuiranog finansiranja testiranja;
- proširiti indikacije za testiranje na HIV ambulantih i hospitalizovanih pacijenata;
- finansirati preventivne programe, a posebno one usmerene prema posebno osetljivim grupama, uključujući i terenski rad, programe za lečenje bolesti zavisnosti i smanjenje štete i preventivne programe u zatvorima;
- eliminisati stigmatizaciju i diskriminaciju osoba koje žive sa HIV-om iz zdravstvenih ustanova i ustanova socijalne zaštite, u zatvorima, policiji, tržištu rada, školama i predškolskim ustanovama;
- obezbediti snažniju participaciju organa AP Vojvodine i lokalne samouprave.

PRILOG - AKTIVNOSTI USTANOVA I ORGANIZACIJA

AKTIVNOSTI DOMOVA ZDRAVLJA

DOMOVI ZDRAVLJA	dostavili izveštaj	IZVEŠTAJ
DZ Ada	*	
DZ Alibunar		Povodom 01.decembra organozovana 2 predavanja u domu zdravlja i u osnovnoj školi. Uz podelu promotivnog materijala.
DZ Apatin		Podela flajera i postavljanje postera na temu HIV-a
DZ Bač		U saradnji sa Crvenim krstom opštine Bač organizovana distribucija filma „Dečko koji se stideo“ za osnovne i srednje škole, uz podelu promotivnog materijala, akciju ispratila lokalna radio stanica.
DZ Bačka Palanka		Kontinuirano tokom cele godine u Domu zdravlja radi DPST, mesečno na lokalnim medijima promoviše se rad DPST savetovališta. U sklopu Savetovališta za mlade u Domu zdravlja jednom nedeljno organizuju se radionice.
DZ Bačka Topola		Organizovana edukacija u vidu predavanja za učenike osnovnih i srednjih škola, kao i lokalnog stanovništva postavljanjem štanda i podelom edukativnog materijala.
DZ Bački Petrovac		Nisu sprovodili aktivnosti.
DZ Bečej		Održano više predavanja iz oblasti reproduktivnog zdravlja, PPI i HIV-a za učenike srednjih škola. 01. decembra na centralnom gradskom trgu održano predavanje uz podelu edukativnog materijala i kondoma, sve akcije ispratili lokalni mediji.
DZ Bela Crkva		Povodom 01.decembra održano predavanje u osnovnoj školi. U ovoj akciji učestvovala su deca VII i VIII razreda. Svojim aktivnim učešćem (crtežima, parolama...) obogatili su ovu akciju.
DZ Beočin		Održano predavanje o AIDS-u, putem lokalnih medija date informacije o HIV-u, u DZ i školama podeljen propagandni materijal, uz izložbu učenika na temu HIV-a.
DZ Čoka		Održana predavanja za učenike osnovnih i srednjih škola uz podelu edukativnog materijala, gostovanje u radio emisiji, na javnim mestima i u čekaonicama ambulantni postavljeni su plakati povodom borbe protiv AIDS.
DZ Inđija		Kontinuiran rad na prevenciji HIV-a kroz niz manifestacija koje se organizuju za građane opštine Inđija: predavanja za učenike osnovnih i srednjih škola, uz prikaz filma „Dečko koji se stideo“ zajedno sa radionicama, organizovanim izložbama i podelom edukativnog materijala, ulične manifestacije sa štandovima i podelom IEK materijala, organizovana „Zona bez diskriminacije“, tribine na temu HIV-a. Gostovanje u radio i tv emisijama, podrška lokalnih novina.
DZ Irig	*	
DZ Kanjiža	*	
DZ Kikinda		
DZ Kovačica		Održano je pet predavanja u Službi za zdravstvenu zaštitu žena uz kontinuiranu podelu kondoma. U saradnji sa CK Kovačice i Gimnazijom održana vršnjačka edukacijau svim osnovnim školama od V-VIII razreda i I razred gimnazije, uz emisiju O HIV-u na lokalnoj TV.
DZ Kovin	*	
DZ Kula		Nisu sprovodili aktivnosti.
DZ Mali Idoš	*	
DZ Srpska Crnja		Povodom 01.decembra održano je predavanje u srednjoj školi.
DZ Novi Kneževac		Održano predavanje u srdnjoj školi uz podelu edukativnog materijala.
DZ Novi Sad	*	
DZ Odžaci		Održano predavanje za učenike srednjih škola na temu HIV-a uz podelu edukativnog materijala i kondoma.

DZ Opovo	*	
DZ Pančevo		Nisu sprovodili aktivnosti.
DZ Pećinci	*	
DZ Plandište	*	
DZ Ruma	*	
DZ Sečanj		Održano predavanje za učenike osnovnih i srednjih škola, uz podelu edukativnog materijala. Akciju ispratio lokalni radio, uz davanje osnovnih informacija o HIV-u i pozivom na DPST:
DZ Senta	*	
DZ Sombor		Aktivnosti na prevenciji i kontroli HIV infekcija sprovedene su u osnovnim i srednjim školama. Povodom Svetskog dana borbe protiv HIV-a, održana je predstava u Gimnaziji. Održana je tribina organizovana u sradnji Opštinskog crvenog krsta, Zavoda za javno zdravlje i doma zdravlja. Podeljen je promotivni materijal o prevenciji HIV-a i deljeni su kondomi. Događaj je bio medijski praćen.
DZ Srbobran	*	
DZ Sremska Mitrovica		Kontinuiran rad sa mladima kroz Savetovalište za mlade i radionice, organizovana predavanja i javne manifestacije sa podelom lek materijala i kondoma.
DZ Stara Pazova		Održana su predavanja u 9 osnovnih škola i u Gimnaziji. U saradnji sa Kancelarijom za mlade organizovana žurka, koji je pratila lokalna televizija. Na lokalnom radiju je bila emisija posvećena HIV-u uz poziv na DPST.
DZ Subotica		Patronažne sestre održale 105 predavanja, 20 radionica u višim razredima osnovnih škola, i 126 predavanja i 4 radionice u srednjim školama, sa ukupno 4543 učenika u osnovnim i srednjim školama.
DZ Šid	*	
DZ Temerin	*	
DZ Titel		U prostorijama DZ postavljeni poster i IEK dostupan pacijentima, koji je prosleđen srednjoj školi.
DZ Vrbas	*	
DZ Vršac		Organizovana edukacija učenika u osnovnim i srednjim školama, koja je uključila: predavanja, kreativne radionice, prikaz filma "Dečko koji se stideo" i mini koncert. Podeljeni su kondomi i promotivni materijal. Na TV Banat odražana emisija posvećena HIV-u.
DZ Zrenjanin		Organizovane radionice za učenike osnovnih i srednjih škola, podeljen IEK materijal. Na gradskom trgu vršnjački edukatori delili edukativni materijal. organizovana tribina. sve akcije organizovane u saradnji sa CK, Medicinskom školom i Kancelarijom za mlade.
DZ Žabalj		1. decembra održano predavanje u DZ Žabalj za učenike srednjih i osnovnih škola.
DZ Žitište	*	

* nisu dostavili podatke

AKTIVNOSTI INSTITUTA I ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVLJE I DRUGIH ZDRAVSTVENIH USTANOVA

DRŽAVNE USTANOVE	dostavili izveštaj	IZVEŠTAJ
------------------	-----------------------	----------

Institut za KVB		Nisu sprovodili aktivnosti na kontroli i prevenciji HIV infekcije..
Institut za onkologiju		Nisu sprovodili aktivnosti.
Institut za plućne bolesti	*	
IZJZ Vojvodine		Kontinuiran rad na prevenciji HIV-a kroz DPST, kontinuiranu edukaciju zdravstvenih radnika, obeležavanje dana sećanja na umrle od HIV-a i 01.decembra, saradnja sa NVO i svim državnim ustanova na teritoriji RS. Gostovanje u radio i TV emisijama, distribucija štampanog IEK materijala i kondoma.
IZZZ dece i omladine		Nisu sprovodili aktivnosti
Klinički Centar Vojvodine	*	
Klinika za infektivne bolesti-Odsek za HIV/AIDS	*	
Opšta bolnica Kikinda		Nisu sprovodili organizovane aktivnosti.
Opšta bolnica Pančevo	*	
Opšta bolnica Senta	*	
Opšta bolnica Sombor		Aktivnosti koje se sprovode vezane za prevenciju i kontrolu HIV infekcije podrazumevaju pozitivnu prevenciju HIV pozitivnih, kao i kontinuiranu edukaciju učenika u osnovnim i srednjim školama.
Opšta bolnica Sremska Mitrovica		U saradnji sa NVO „Duga“ održane edukacije zdravstvenom osoblju uz podelu kondoma.
Opšta bolnica Subotica		Nisu sprovodili aktivnosti.
Opšta bolnica Vrbas	*	
Opšta bolnica Vršac		Nisu sprovodili aktivnosti
Opšta bolnica Zrenjanin		Nisu sprovodili aktivnosti.
SB psihijatrije Kovin		Ne sprovode aktivnosti.
SB psihijatrije Vršac		Edukacija pacijenata u vidu predavanja uz podelu prezervativa i lifleta, iz donacije, u 2010. godini testirani pacijenti na HIV koji se do tad nisu testirali.
SB za plućne bolesti Bela Crkva	*	
SB za plućne bolesti Zrenjanin		Kontinuirana edukacija zdravstvenih radnika na temu HIV-a.
Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti Novi Knežavac		Održana predavanja u osnovnim i srednjim školama na temu prevencije bolesti zavisnosti i HIV-a, uz podelu edukativnog materijala. U okviru metadonskog centra vrši se podela limfleta. Za dan mentalnog zdravlja organizovan je štand u Kikindi ispred naše Ustanove gde je takođe deljen materijal za bolesti zavisnosti i prevenciju HIV-a.
VMC Petrovaradin	*	
Zavod za antirabičnu zaštitu Luj Paster		Nisu sprovodili aktivnosti
Zavod za transfuziju krvi	*	
ZZHMP		Nisu sprovodili aktivnosti

ZZJZ Kikinda		ZZJZ Kikinda je organizovao konferenciju za novinare, promovisan je rad Savetovališta za HIV/AIDS u ZZJZ Kikinda. Gostovanje na lokalnim TV i radio emisijama. U Ekonomskoj školi održana su predavanja o HIV infekciji. Za Svetski dan borbe protiv SIDE u saradnji sa Crvenim krstom Kikinda i Jazasom održan je javni performans na Gradskom trgu i podela kondoma i drugog propagandnog materijala.
ZZJZ Pančevo		Promocija DPST-a u periodu od 29.11-03.12. 2010. Godine, uz testiranje na HIV i Hepatitis B, učešće na tribini nevladine organizacije, podeljen edukativni materijal i kondomi državnim ustanovama i NVO, učešće na lokalnim radio i TV emisijama.
ZZJZ Sombor		Organizovana predavanja za učenike osnovnih i srednjih škola uz kviz. Kontinuirana edukacija zdravstvenih radnika iz oblasti HIV-a. Povodom 01.decembra organizovana tribina i manifestacija na glavnom gradskom trgu, uz podelu IEK materijala, kontinuiran rad DPST.
ZZJZ Sremska Mitrovica	*	
ZZJZ Subotica	*	
ZZJZ Zrenjanin	*	
ZZZZR		Nisu sprovodili aktivnosti.
ZZZS		Tokom 2010. godine održano 57 radionica, uz kontinuiran rad savetovališta za HIV/AIDS. Obeležen 16. maj i 01. decembar u saradnji sa NVO, uz javne manifestacije i DPST-a.

* nisu dostavili podatke

AKTIVNOSTI USTANOVA SOCIJALNE ZAŠTITE

	dostavili izveštaj	IZVEŠTAJ
Dom Veternik		Nisu sprovodili aktivnosti.
Dom za decu i omladinu „Vera Radivojević“ Bela Crkva		Kontinuiran rad na polju prevencije HIV-a nastavljen je i u 2010. godini, deca iz doma koja su prošla obuku za vršnjačke edukatore držala predavanja u osnovnim školama. U septembru mesecu održana tribina „Volimo se, ne bojimo se“ . Organizovano više radionica na temu HIV-a, uz prikaz filma „Dečko koji se stideo“.

Dom za decu i omladinu Sombor		Edukacija dece kroz predavanja, a manja grupa dece je i testirana na HIV i hepatitis C tokom decembra. Deca iz doma učestvovala u istraživačkom projektu „Stavovi, znanja i rizično ponašanje dece/mladih bez roditeljskog staranja smeštenih u institucije u RS“.
Dom za decu ometenu u razvoju "Kolevka"		Edukacija zaposlenih o HIV-u.
Dom za decu Spomenak Pančevo		Kancelarija za mlade sprovodi prevenciju kroz vršnjačku edukaciju, uz prikaz filmova i pisanog promotivnog materijala.
Dom za duševno obolela lica Čurug	*	
Dom za duševno obolele Stari Lec		Nisu sprovodili aktivnosti.
Dom za lica sa oštećenim vidom „Zbrinjavanje“ Pančevo		Individualni i grupni rad u cilju prevencije i smanjena stigme i diskriminacije.
Dom za decu bez roditeljskog staranja Spomenak, Pančevo		Kancelarija za mlade pri domu preventivne aktivnosti sprovodi kroz vršnjačku edukaciju i edukativni materijal, a deca školskog uzrasta u svojim školama prate aktivnosti koje škole sprovode.
Dom za lica ometena u razvoju "Otthon"	*	
Dom za lica ometena u razvoju Jabuka		Na nivou ustanove svim korisnicima koji mogu da prihvate informacije ove vrste održano je predavanje o HIV-u, tom prilikom upoznati su i radnici koji rade sa korisnicima.
SOS Dečje selo "Milorad Pavlović"	*	

* nisu dostavili podatke

AKTIVOSTI USTANOVA ZA IZVRŠAVANJE ZATVORSKIH SANKCIJA

OKRUŽNI ZATVORI	poslali izveštaj	IZVEŠTAJ
OKRUŽNI ZATVOR KIKINDA	*	
OKRUŽNI ZATVOR NOVI SAD	*	
OKRUŽNI ZATVOR PANČEVO		Nisu sprovodili aktivnosti
KPZ SOMBOR	*	
KPZ SREMSKA MITROVICA	*	
OKRUŽNI ZATVOR SUBOTICA	*	.
OKRUŽNI ZATVOR ZRENJANIN	*	

* nisu dostavili podatke

AKTIVNOSTI CRVENOG KRSTA VOJVODINE

CRVENI KRST	dostavili izveštaj	IZVEŠTAJ
Crveni krst Bačka Palanka		Mladi volonteri delili su sugrađanima propagandni materijal, a vršnjački edukatori održali su predavanje u O.Š. „Sveti Sava“ za učenike 7. i 8. razreda. Nakon predavanja prikazan je film „Dečko koji se stideo“.
Crveni krst Bačka Topola		Organizovano predavanje za učenike OŠ i srednjih škola, uz podelu edukativnog materijala, akcija medijski ispraćena od lokalne i radio stanice.
Crveni krst Bački Petrovac		Crveni krst Bački Petrovac je sa svojim mladim volonterima u osnovnim školama realizovao likovne radionice na temu HIV/AIDS. U gimnaziji „Jan Kolar“ volonteri su delili edukativni materijal i kondome, a u Klubu mladih u Gložanu održano je predavanje uz video prezentaciju
Crveni krst Bač		U saradnji sa DZ i školama, distribuiran film „Dečko koji se stideo“ svim školama. Održano predavanje u srednjoj poljoprivrednoj školi uz podelu kondoma, manifestaciju podržala lokalna radio stanica.
Crveni krst Beočin		Povodom 01. decembra održano više predavanja za učenike OŠ sa teritorije opštine uz prikaz filma „Dečko koji se stideo“ i podelu edukativnog materijala, Aktivnosti ispratili lokalni mediji.
Crveni krst Indija		Volonteri po gradu delili propagandni materijal. Na lokalnoj televiziji u više navrata emitovano je kratko predavanje na temu HIV/AIDS kao i prilog o dešavanjima na trgu.
Crveni krst Kanjiža		Nisu sprovodili aktivnosti
Crveni krst Kikinda		Organizovana je vršnjačka edukacija za učenike srednjih i osnovnih škola. Organizovan je jednodnevni seminar za doobuku 20 vršnjačkih edukatora, kao i letnja škola Podmlatka i letnja škola Crvenog krsta. 01. decembar obeležen uličnom manifestacijom uz promo-punkt sa edukativnim materijalom i kondomima, kao i edukativna žurka „Muzikom protiv SIDE“ peta za redom. Sv akcije ispraćene na lokalnim radio i TV stanicama uz objavljene članke u lokalnim novinama.
Crveni krst Kovačica	*	
Crveni krst Kovin		U srednjim i osnovnim školama organizovana predavanja, a u ostalim školama je pročitana informacija o bolesti i obolelima na teritoriji, Južnog Banata, Vojvodine i Srbije. Učenicima je prikazan i film „Dečko koji se stideo“, podeljen promo materijala. Crveni krst Kovin je u saradnji sa taxi službom delio propagandni materijal svim korisnicima usluge ove službe. Akcije podržao lokalni radio.
Crveni krst Novi Bečej		Nisu sprovodili aktivnosti.
Crveni krst Novi Kneževac		Ciljanim grupama delili propagandni materijal.

Crveni krst Novi Sad		Crveni krst Novog Sada je organizovao zdravstveno-promotivnu kampanju povodom Svetskog dana borbe protiv HIV/AIDS-a. Edukovani volonteri Crvenog krsta su 1. decembra distribuirali propagandni materijal Crvenog krsta Srbije i Crvenog krsta Novog Sada (kalendari, bojanke, brošure, privesci, prezervativi, plakati...) na Trgu slobode. U prostorijama Kluba mladih Crvenog krsta Novog Sada održano je predavanje o seksualno prenosivim bolestima sa akcentom na problematiku HIV-a i SIDE i prikazan je film Crvenog krsta Srbije „Dečko koji se stideo“. Edukovani volonteri su organizovali kviz „Šta znaš o HIV-u“, na kome su učestvovali učenici novosadskih srednjih škola i viših razreda osnovnih škola. U gimnaziji „Svetozar Marković“ organizovana je tribina i javna debata gde su edukovani volonteri održali javni čas na temu: „NAUČIMO O HIV/AIDS-u“. Zahvaljujući podršci Gradske uprave za socijalnu i dečju zaštitu Novog Sada 13. decembra, u Klubu mladih Crvenog krsta Novog Sada organizovan je nagradni likovno - literarni konkurs na temu: „NAUČIMO O HIV/AIDS-u“.
Crveni krst Odžaci		Crveni krst Ozdaci u toku 2010. godine organizovao 6 predavanja na temu prevencije HIV-a, na uređenim štandovima u centru Odzaka održana javna manifestacija uz podelu edukativnog materijala i kondoma.
Crveni krst Pančevo	*	
Crveni krst Ruma	*	
Crveni krst Senta		Povodom 01.decembra organizovane edukacije u osnovnim i srednjim školama i na akciji dobrovoljnog davanja krvi u Ci-fi centru uz podelu edukativnog materijala i kondoma.
Crveni krst Pečinci		Nisu sprovodili aktivnosti.
Crveni krst Sombor		Tokom tradicionalne manifestacije pod nazivom „Noć gimnazije“, za gimnazijalce i učenike 8. razreda osnovnih škola realizovana je predstava na temu diskriminacije HIV pozitivnih i obolelih i prikazao film „Dečko koji se stideo“. U Gradskoj kući je 01. decembra održana tribina za učenike osnovnih i srednjih škola o prevenciji i diskriminaciji, prikazan je film, odigrana predstava koja je prethodnog dana održana u gimnaziji. Ispred ulaza u Gradsku kuću deljen je edukativni materijal i realizovan kviz „Šta znaš o HIV/AIDS-u. Učenici O.Š. „Branko Radičević“ u Staparuu pravili su plakate na temu HIV/AIDS. Crveni krst Sombor je aktivnosti realizovao u saradnji sa Savetovalištem za mlade, Preventivnim centrom i Zavodom za zaštitu
Crveni krst Srbobran	*	
Crveni krst Sremska Mitrovica	*	
Crveni krst Sremski Karlovci		Učešće volontera na treningu „Rodna pitanja i HIV“, održan kviz znanja sa temom o HIV-u, deljeni flajeri o HIV-u.
Crveni krst Subotica	*	

Crveni krst Šid		Crveni krst Šid povodom 01. decembra organizovao je vršnjačku edukaciju u više osnovnih škola uz podelu tračica i edukativnog materijala. Akcija je organizovana i u centru grada uz podelu propagandnog materijala i kondoma. Sve aktivnosti pratili su lokalni mediji.
Crveni krst Temerin		Crveni krst Temerin je obeležio Svetski dan borbe protiv AIDS-a kroz predavanje i kratki film za učenike srednje i viših razreda osnovne škole Akcija je medijski propraćena.
Crveni krst Vrbas		Organizovane edukativne radionice u osnovnim školama i radionice u Crvenom krstu Vrbas, koje su deo edukacije vršnjačkih edukatora. Povodom 1. decembra volonteri u centru grada delili brošure sa kondomima. Partneri u ovim aktivnostima – osnovne i srednje škole u opštini Vrbas, Odsek za zdravstveno vaspitanje u Domu zdravlja, radio Vrbas i TV Bačka.
Crveni krst Vršac		Crveni krst Vršac je pored radionica i predavanja koje, u saradnji sa Domom zdravlja, realizuje tokom cele godine, povodom obeležavanja 1. decembra u klubu mladih Crvenog krsta realizovao radionice uz projekciju filma „Dečko koji se stideo“. Realizovana je tribina pod nazivom „AIDS u 21 veku“ na kojoj su govorili lekari-epidemiolozi. Tribinu je snimila i u tri navrata emitovala TV Banat. U amfiteatru gimnazije organizovana je tribina.
Crveni krst Zrenjanin		Crveni krst Zrenjanin u saradnji sa drugim organizacijama i školama sa teritorije Grada Zrenjina organizovao je povodom 01. decembra kampanju. Kampanja pod sloganom „Volim druge, volim sebe“ podrazumevala je sledeće aktivnosti: kićenje grada crvenim tračicama, akciju u centru grada sa distribucijom edukativnog materijala, tribinu, posetu školama, žurku i testiranje na HIV u Zavodu za javno zdravlje u Zrenjaninu.
Crveni krst Žitište	*	
Crveni krst Odzaci		Održana predavanja u OŠ, manifestacija u centr sa organizovanim štandovima i podleom kondoma.
Crveni krst Plandište		U klubu mladih Crvenog krsta Plandište je 29. novembra realizovana celodnevna obuka za buduće vršnjačke edukatore. Organizovano je veče posvećeno 1. decembru na face book grupi Crvenog krsta Plandište u smislu informisanja i edukacije mladih. U 3 osnovne škole na teritoriji opštine, za sve učenike 8. razreda, realizovane su jednočasovne radionice. Svoje aktivnosti Crveni krst je realizovao u saradnji sa osnovnim školama i Kancelarijom za mlade koja je obezbedila i deo finansijskih sredstava za realizaciju aktivnosti
Crveni krst Nova Crnja		Edukacija vršnjačkih edukatora, održano je predavane za učenike završnih razreda OŠ uz prikaz filma „Dečko koji se stideo“ i podelu edukativnog materijala.

* nisu dostavili podatke

AKTIVNOSTI NEVLADINIH ORGANIZACIJA

NVO	dostavili izveštaj	IZVEŠTAJ
Crvena linija		U toku 2010 god. Crvena linija je ostvarila: - 1127 kontakata sa 65 PLHIV osoba - pružili smo 133 personalne asistencije za 41 PLHIV osobu - 183 kućne posete kod 18 PLHIV osoba - 96 bolničkih poseta kod 14 PLHIV osoba - putem interneta imali smo 43 kontakta (testovi i mejlovi) - putem telefona, imali smo 43 kontakta sa osobama iz opšte populacije Pored ostvarenih kontakata u toku 2010 god. smo realizovali : - dve ekskurzije za PLHIV i članove njihovih porodica - obeležavanje javne akcije Dan sećanja na preminule od AIDS-a - obeležavanje javne akcije za 1.Decembar - organizovanje edukativnih kurseva za PLHIV
Novosadski Humanitarni Centar		Kontinuiran rad na prevenciji HIV-a kroz projekat „Terenska prevencija HIV infekcije u romskim zajednicama“, u vidu edukativnih radionica uz podelu brošura i kondoma, DPST među Romima i medijska prezentacija projekta. Zahvaljujući projektu „Rodna politika za borbu protiv HIV/AIDS-a“ održano 8 jednodnevnih treninga z avolontere NVO, zaposlene u ustanovma kazнено-popravnog tipa, vaspitno-popravnog tipa, zdravstvene i socijalne zaštite, kao i i 4 treninga o rodnim pitanjima i HIV epidemiji za novinare, uz 4 okrugla stola.
Omladina JAZAS-a		Kampanja povodom svetskog Dana borbe protiv side ove godine je realizovana u više od 20 mesta širom Vojvodine, ali i Srbije. Realizovana je kroz mrežu organizacija koje sarađuju sa Omladinom JAZAS-a Novi Sad, a ta saradnja se ogledala prvenstveno kroz distribuciju materijala, koordinaciju aktivnosti, kao i kroz pomoć u ljudstvu gde je to bilo potrebno. U okviru gradskih projekata, realizovano je 100 edukacija i 5 uličnih akcija, a u okviru Karavana zdravlja, obišli smo 15 gradova, održali 15 uličnih akcija u tim gradovima i 30 tribina.
Udruženje "STAV+" Subotica		Udruženje je nastavilo rad na projektima. Kontinuiran rad i pružanje psihosocijalne podrške osobama koje žive ili su pogođene HIV/Sidom. Upućivanje aktivista na seminare i razne edukacije u cilju povećanja znanja potrebnih za rad u Udruženju. Organizovana kampanja „Dan sećanja na umrle od Side“ u Subotici, učešće u svim nacionalnim kampanjama koje se tiču HIV/Side. Rad na prevenciji HIV-a u LGBT klubu Subotici distribucijom edukativnog materijala, kondoma, savetovanjem i promovisanjem DPST.

Udruženje Entuzijazam mladih protiv narkomanije - PREVENT		Kontinuiran rad kroz projekat „Smanjenje štetnosti u Novom Sadu“ za IKD i KSR. Učešće Preventa na svim važnim manifestacijama u gradu (Egzit). DPST za populacije u riziku.
KOMPAS - Pančevo	*	

* nisu dostavili podatke

AKTIVNOSTI CENTARA ZA SOCIJALNI RAD

CENTAR ZA SOCIJALNI RAD	poslali izveštaj	IZVEŠTAJ
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ADA		Nisu sprovodili aktivnosti
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ALIBUNAR	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD APATIN		Kontinuiran rad tokom 2010. Godine na prevenciji HIV-a kod korisnika usluga centra, uz podelu edukativnog materijala.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD BAČ		Nisu sprovodili aktivnosti.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD BEOČIN		Nisu sprovodili aktivnosti.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD BAČKA PALANKA	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD BAČKI PETROVAC	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD BAČKA TOPOLA I MALI IDOŠ		Nisu sprovodili aktivnosti
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD BELA CRKVA	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD BEČEJ		Nisu sprovodili aktivnosti
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD VRBAS		Nisu sprovodili aktivnosti
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD VRŠAC		Nisu sprovodili aktivnosti.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ŽABALJ	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ŽITIŠTE		Nisu sprovodili aktivnosti.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZRENJININ		U organizaciji međunarodne mreže pomoći IAN organizovan je trening za zaposlene u Centru za socijalni rad, uz podelu edukativnog materijala.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD INĐIJA		Nisu sprovodili aktivnosti
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD KANJIŽA		Nisu sprovodili aktivnosti
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD KIKINDA		Nisu sprovodili aktivnosti
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD KOVAČICA	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD KOVIN	*	

CENTAR ZA SOCIJALNI RAD KULA	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD NOVI BEČEJ		Nisu sprovodili aktivnosti
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD NOVA CRNJA		Nisu sprovodili aktivnosti.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD IRIG		Nisu sprovodili aktivnosti, CZR počeo sa radom u Irigu početkom 2011. godine.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD NOVI KNEŽEVAC	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD NOVI SAD	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD OPOVO		Nisu sprovodili aktivnosti.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ODZACI	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD PANČEVO	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD PEĆINCI	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD PLANDIŠTE	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD RUMA	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD SENTA		Nisu sprovodili aktivnosti
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD SEČANJ		Nisu sprovodili aktivnosti.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD SOMBOR	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD SRBOBRAN		Nisu sprovodii organizovane aktivnostii, već pojedinačno kroz redovnu delatnost.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD SREMSKA MITROVICA	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD STARA PAZOVA	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD SUBOTICA		Kontinuiran savetodavan rad sa mladima i psihosocijalna podrška mladima sa rizičnim ponašanjem. Zaposleni u toku godine prošli više različitih treninga iz oblasti HIV-a, održana konferencija za novinare u saradnji sa drugim organizacijama i ustanovama, deo outreach tima koji radi na prevenciji HIV-a sa KSR. Kontinuiran rad i pružanje pomoći PLHIV.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD TEMERIN	*	
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD TITEL		Nisu sprovodili aktivnosti.
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ČOKA		Nisu sprovodili aktivnosti
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ŠID	*	

* nisu dostavili podatke

